

MAGYAR LAPOK

3 lei

Taxa postală plătită în numerar
aprobării Dir. Gen. P.T.T. No. 15

T. „Otthon” Irók és Hírléírók Köre
BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 207 (1649) szám * Szerda, 1937 október 13

Főmenkeltárs:
dr Gyárfás Elemér

A király születésnapjában utalni fog a belpolitika várható eseményeire

Nagy érdeklődés előzi meg Tatarescu miniszterelnök sorozatos beszédeit is

Az uralkodó meglátogatja Mihalache mintafaluját

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök hétfőre virradó éjjel visszatért Bucurestibe. Itt tanácskozásokat folytatott több miniszterével.

A miniszterelnök a hét folyamán több beszédet fog mondani, amelyek elé nagy érdeklődéssel néznek politikai körök.

Beszélni fog 14-én Alba-Julian, a szoborleplezési ünnepen, pénteken a hadgyakorlatok befejezésekor és szombaton a király születésnapján, amikor a kormány nevében fogja üdvözölni az uralkodót.

A király válaszbeszéde — a lapok szerint — utalást fog tartalmazni az eseményekre, amelyek a közeljövőben a belpolitikai életben várhatók.

Különös fontosságot tulajdonít a Lupta tegnapi száma annak a még megerősítésre váró értesülésnek, amely szerint a király a közeljövőben meg fogja látogatni Mihalache faluját, Toploveni, amelyből a Nemzeti Parasztpárt elnöke évek folyamán valóságos mintafalut csinált. Toploveni kicsiben bemutatja azt, amit a Nemzeti Parasztpárt programjával a falu és a földművelésadalom életében megvalósítani kíván.

Maniu nem megy Alba-Julára

Clujról jelentik: Belpolitikai körökben szenzáció erejével hatott az a hír, amelyet a „Romania Noua” mai száma közöl és amely bejelenti, hogy Maniu Gyula mégsem megy el Alba-Julára.

Eredetileg úgy volt ugyanis, hogy Maniu és a Nemzeti Parasztpárt teljes vezérkara részt vesznek az albaiulian ünnepségeken. A „Romania Noua” hírének megerősítési látszik az a tény is, hogy Popovicu Mihály, aki tegnap autón Clujra érkezett és Maniu Gyulával kétórás megbeszélést folytatott, a megbeszélések után kijelentette újságírók előtt, hogy elutazik Alba-Julára. Arról azonban, hogy a párt küldöttségével Maniu is együtt utazna, hallgatott.

Maniu Gyula elhatározása, amennyiben a „Romania Noua” híradása megfelel a tényeknek, újabb találgatásokra ad majd okot, a Nemzeti Parasztpárt körül amúgy is rendezetlen helyzetet illetően.

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok Maniunak az albaiulian ünnepségeken való részvételével kapcsolatban azt közlik, hogy Maniu azért nem megy Alba-Julára, mert huga és unokahuga súlyosan megbetegedett. Maniu Cecilia, Maniu Gyula huga Clujon fekszik, míg Savu Livia, a volt miniszterelnök unokahuga vakbélgyulladásos operáción esett át és az operáció nem sikerült. Maniu nagyon aggódik huga és unokahuga állapotáért és többek között ezért sem megy Alba-Julára.

„MEGDRÁGULT AZ ÉLET, DE A MUNKABÉREK NEM EMELKEDTEK...” — JUNIAN BESZÉDE A KISEBBSÉGEKRŐL.

Bucurestiből jelentik: Grigore Junian, a radikális parasztpárt balci nagygyűlésén beszédet mondott, melyben hangzott, hogy egy idő óta a jobb- és baloldali világnézetek között háboruszkodás folyik. Ő a maga részéről demokratikus alapra kívánja helyezni pártját és elutasítja mind a két szélsőséget.

— Ellenségei vagyunk a kommunizmusnak

és a fasizmusnak, — mondotta Junian és a továbbiakban arról beszélt, hogy a pénz értékcsökkenése miatt megdrágult az élet, de a munkabérek nem emelkedtek. A kisebbségekről szólva, ismételtén kijelentette Junian, hogy magasabbrendű érdekek kívánják, miszerint testvéri tekintetet vessen a románság az összes itt élő népek felé. Végül a választási kormány mellett tört lándzsát, majd így fejezte be:

— A mi szavunk mindig győzött. Amikor Tatarescu oradeai beszédét olvastam, az volt a benyomásom, hogy 1933 évi programbeszédemet idézi.

A baloldali irányzat előretörésének határozott lefékezéséről tanuskodnak a franciaországi választások

Párizsból jelentik: A megyei választáson a népfront-pártok 586, a mérsékelt ellenzéki és jobboldali pártok 467 megyei tanácsi mandátumot nyertek. A járási tanácsválasztásokon a népfront-pártok 497, a mérsékelt és jobboldali ellenzéki pártok 621 mandátumot szereztek.

A mérsékelt francia sajtó megállapítja, hogy

a választások a baloldali irányzat előretörésének határozott lefékezését jelentik.

Ez talán negatív eredménynek tűnik — írja a Temps — de nem kell elfelejteni, hogy a forradalmi pártok csak úgy győzedelmeskedhetnek, hogy ha folyton tért hódítanak. Ha ez a térhódítás megáll, vesztek. Franciaország láza csökkenőben van. A józan ész kezdi ismét átvenni uralmát.

A katolikus sajtó

(U. A.) A nyáron megrendezett vatikáni nemzetközi sajtókiállítás jó alkalmat nyújtott arra, hogy képet alkossunk az egyes országok, köztük Franciaország katolikus sajtójának jelenlegi állapotáról. Általánosságban megállapíthatjuk, hogy Franciaországban a katolikus szellemű politikai újságíróadalom viszonylagos elterjedtség és színvonal tekintetében sok kívánnivalót hagy maga után, és e tekintetben nem tudja elérni a holland, belga, osztrák és magyar helyzetet. Ennek mindenesetre több oka van. A francia katolicizmusnak hosszú évtizedek óta a szabadkőműves államhatalom rendszeres üldözésében volt része. Hozzájárult ehhez, hogy a szekularizáció és a szerzetesek kiüldözése révén az Egyház anyagi és szellemi erőforrásai lényegesen apadtak s a veszteséget az Egyháznak világháború utáni aránylag jobb helyzete — a szerzetesek visszajövele, az egyházüldöző törvényeknek nem alkalmazása, a katolikus öntudat és szervezkedés megindulása — még csak valamelyest tudta helyrehozni. Tudni kell továbbá azt is, hogy a francia politikában nem volt és most sincs kimondottan katolikus párt s nem is tudott kialakulni katolikus politikai érzék. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a másirányú francia politikai napilapok mögött óriási tőke áll. Ezek a napilapok jól fizetett újságíróikkal, gyors és kimerítő hírszolgálatokkal, bőséges illusztrációikkal, mindenre kiterjedő anyagukkal, félmillió, sőt millió példányszámukkal valóságos ráfeksznek az olvasni szerető francia közönségre. Ezekkel a lapokkal a katolikus napilapok nem tud versenyt tartani.

Az egész országra kiterjedő és legelterjedtebb katolikus napilap a La Croix, amelyet az asszumpcionista atyák szerkesztenek és adnak ki 1883 óta. E francia alapítású, alig százéves rend különösen az újságírás terén buzgólkodik, és méltán lehetne elnevezni az újságírók rendjének. A magyar Központi Sajtóvállalatnak megfelelő Maison de la Bonne Presse, amely az ő kezükben van, a La Croix-val együtt egy egész csomó hetilapot és folyóiratot jelent meg. A La Croix az ő 280.000 olvasójával mégis csak tiszteletet érdemlő tevékenységre és propagandára vall. Bár a modern katolikus olvasó összes igényeinek nem tud eleget tenni és színvonal tekintetében a magyar Nemzeti Újság alatt van, mégis — tekintve a francia katolikus adottságokat — ügyesen, fordulatosan van szerkesztve és hírszolgálat, valamint különböző irányú közleményei kielégítőek. Van külön vasárnapi száma is, a La Croix du Dimanche, amely nem kevesebb, mint 500.000 példányban jelenik meg. Párizsban a La Croix mellett kimondottan katolikus napilap még a néhányéves L'Aube, szerényebb külsővel és tartalommal. 1932-ben alapította Gay Francisque, a kitűnő tollu publicista és Tessier Gaston, a keresztényszocialista munkásszervezetek szövetségének országos főtájtára. E lap anyagi tőkével nem rendelkezik, teljesen olvasóinak előfizetéséből tartja fenn magát, és mint ilyen, minden anyagi érdekeltségtől függetlenül bátran és ügyesen világítja meg a politikai és társadalmi eseményeket. E két lap mellett Párizsban más, kifejezetten katolikus szellemű napilap nem jelenik meg. Katolikus lapnak szeretné magát feltüntetni a tulzó na-

eionalista lap, a katolikus burzsoázia orgánuma, a *L'Echo de Paris*, de elveiben és módszereiben nem egyszer kerül ellentétbe az Egyház tanításával. Azért nem is sorolhatjuk a katolikus újságok közé, ha olvasóinak táborát legnagyobb részben katolikusok is alkotják. Ugyanezt mondhatjuk a *Le Figaro* és a *Le Journal des Débats* lapokról.

Hozzávetőleges számítás szerint a párizsi napilapok összesen hatmillió példányszámban jelennek meg. E horribilis számnak alig tíz százalékát teszik ki az eddig említett katolikus és a katolicizmushoz közelálló lapok példányszámai. Párizsban tehát a katolikus újságírodalom még gyermekcipőben jár. Nem lehet ugyanezt elmondani a vidéki katolikus sajtóról. A vatikáni sajtókiállítás alkalmával részletes statisztika készült a vidéki katolikus sajtóról, és ennek alapján örömmel állapíthatjuk meg, hogy a vidéki katolikus sajtómozgalom messze fölülte áll a párizsianak. Párizs megyéjét leszámítva, a vidéken 56 katolikus napilap (353 napilap közül) és 235 hetilap jelenik meg. Megjegyzendő, hogy a hetilapok tisztán újságjellegűek és a heti bulletinek és szemlék nincsenek ide számítva. E lapok legtöbbje önálló. Közülük 40 lap (10 napi és 30 heti) az 1904-ben alakult és tekintélyes tőkével rendelkező katolikus sajtóvállalat, a *Presse régionale* konzorciumához tartozik. Statisztikai kimutatás szerint a vidéki katolikus lapok összesen 3.487.250 példányban jelennek meg és olvasói a vidék 11.126.641 családjának 31,3 százalékából tevődnek össze.

Az északfranciaországi körzetben (Reims és Cambrai egyházi tartományok területén) 10 napilap és 31 hetilap jelenik meg 668.000 példányszámban. A százalékszám itt 42,4. Kelet-Franciaországban (a besanconi érseki tartomány, valamint a metzi és strasbourg püspökség területén) 29 napilap és 49 hetilap jelenik meg 536.000 példányban, 49,2 százalékos arányszámmal. Az egész országban itt találjuk a legszebb és legélénkebb katolikus sajtómozgalmat. A visszacsatolt Elzász-Lotharingia buzgó katolikusai vezetnek ezen a területen, hiszen csupán az ő két egyházmegyéjükben, a strasbourg és metzi püspökség területén nem

kevesebb, mint 22 napilap és 24 hetilap hagyja el a sajtót 255.000 példányban, ami 52,6 százalékot tesz ki. Délkeleten (Lyon, Chambéry, Avignon és Aix érseki tartományokban) 5 napilap és 37 hetilap jelenik meg 596.000 példányban. A százalékszám itt már csak 24,5. Délen (Toulouse és Albi érsekség területén) 1 napilap és 14 hetilap van 124.600 példányszámban. A százalékszám 19,7. Délnyugaton (Bordeaux és Auch érsekség területén) 6 napilap és 25 hetilap jelenik meg 304.550 példányban. A százalékszám 21,3. Nyugaton (Rouen, Rennes és Tozurs érsekség területén)

7 napilap és 49 hetilap van 952.300 példányban. Itt 46-ra emelkedik a százalékszám. Közép-Franciaországban (a párizsi, bourgesi és sensi érsekségek területén — kivéve Seine-megyét) 4 napilap és 30 hetilap kerül a katolikus olvasók kezébe 515.000 példányszámban. A százalékszám 16,2. Az eddig felsorolt adatokból láthatjuk, hogy a katolikus sajtó dolgozik, fejlődik és virágzik a vidéken. Tükörképet látunk egyúttal az ország különböző vidékei vallásos életének és mozgalmának helyzetéről.

(Folytatása következik).

Ágyuzzák Madridot!

Vörös csapatok őrijongó garázdálkodása egy asturiai faluban

Madridból jelentik: A nemzeti csapatok tüzérése hétfőn megkezdte Madrid ágyuzását. A lövedékek a főváros központi negyedeiben csaptak le. Az ágyuzás emberáldozatairól még nem érkeztek jelentések. A nemzeti légi haderő több repülőgépe szintén megjelent Madrid felett.

A bilbaói frontszakaszon a nemzeti csapatok elfoglalták Cangasteonist. A község elfoglalásáról, illetőleg az ott talált állapotokról a következőket jelentik:

Biró Xav. Ferenc S. J.

Jézus Szíve és a kommunizmus

Korunk legnagyobb sebééről és gyógyításának biztos és egyedüli módjáról értekezik a pápai enciklikák nyomán meggyőző erővel, lebilincselően érdekes okfejtéssel. Terjesztése apostolkodás!

Nagyon szép címlappal ára 27 lei és portó!

Megrendelhető könyvosztályunknál.

A községet az aszturiai csapatok visszavonulásuk előtt felgyújtották és teljesen elpusztították. A középkületeket — hogy pusztulásuk biztosabb legyen — felrobbantották. A templomból az oltárokat és műtárgyakat az egyik tőrre vitték, összetörték és leirhatatlanul meggyalazták. A templomot felgyújtották. A városnak majdnem az egész lakosságát lemészárolták. Az összeomlott házak romjai alatt rengeteg halott fekszik, köztük asszonyok és gyermekek holttestei. A holttestek állapotáról arra lehet következtetni, hogy a szerencsétleneket élevesen elgázták. A házaknak azokban a részeiben, amelyeket a tűz megkímélt, alvadt vérfoltok láthatók. A kommunizták ezzel beváltották fenyegetésüket, amelyben az aszturiai bolsevisták vezetője, Belarmino, nemrég közzétett felhívásában bejelentette, hogy Aszturiát a nemzetiek csak, mint romhalmazzal kaphatják meg.

BARCELONABA HELYEZI AT SZÉKHELYÉT A SPANYOL VÖRÖS KORMÁNY.

Párizsból jelentik: A perpignani spanyol konzul, aki a köztársasági kormány képviseli, francia újságírók előtt megerősítette azt a hírt, hogy a köztársasági kormány Barcelonába helyezi át székhelyét. Kijelentette azonban, hogy a kormány csak a hadászati kérdésekkel kapcsolatos ügyeket akarja Barcelonából intézi, a közigazgatási kormányhatóságok továbbra is Valenciában maradnak.

Görög ég alatt

Iria: Aubermann Péter

(Második és befejező közlemény).

Engem a hirtelen fordulat úgy ért, mintha egy nehézsúlyu boxolótól váratlanul egy mázsás knokautot kaptam volna. Kissé felocsudva, ékes szólásom minden eszközt igyekeztem mozgósítani, de hasztalan, mert látva, hogy az őrmester olyan mozdulatot tesz, mintha galléron akarna ragadni, megadtam magam. Az ő hatósági diszkriminációtól övezve, visszahelédtem a hajóra. A fedélzeten két fehér egyenruhába öltözött görög matróz: személyem mellé rendelt gárdisták vagy inkább porkolábok arra ügyeltek, nehogy újból kiszálljak. Még azt sem engedték meg, hogy a postán pénzem felől érdeklődjem. Elpanaszoltam bajomat a hajóskapitánynak s intervencióját kértem, de mintha a kapufélának beszéltem volna. A tiszték is mint valami savóverű Pató-Pálok viselkedtek. Az eltaposottság érzésében közeledtem néhány jólöltözött urhoz. Hogy a bizalmat felkeltsem, minden bagatell részlettel kellett kipakkolnom. Így például, honnét jövök, hová megyek, ki vagyok. Még jó, hogy nem a világ teremtésével kellett kezdenem. Ki együttérzően, ki meg hűvös türelemmel hallgattak végig s a végén sztereotip módon következett a sajnálkozás refrénje, anélkül, hogy hathatósan segítettek volna rajtam. De érthető is. Ki belőled egy vadidegennek súlyos összeget kölcsönözni? Hisz lehet, hogy az illető nemzetközi szélhámos s amit panaszosan előad, nem egyéb, mint agyafűrt módon kiagyalt hazugság. Hányszor lehet ilyen esetekről hallani!

Visszautazni ugyanazon a vonalon, hajójegy, élelem és pénz nélkül, kitéve minden hercehurcának, igen kínosan hatott. Hej, fájós seb az úras zseb! Elkeseredésemben elsősorban a görögök ellen fordultam, mint akik e hajnak fő- okozói. Minden, a parton sétáló görögben egy perverz Heróstratost, egy galád áruló Ephialtest kezdtem látni. Komor érzéseimet efféle gondola-

tok fűtötték alá: A görögnek egyetlen egy lépésében bizhatsz. Így beszélt már Iphigénia Euripides tragédiájában. Csattanós igazságnak bizonyult az a keleti közmondás is, hogy egy görög képes becsapni tíz zsidót. Ugy véltem, hogy én duplán estem áldozatul, hisz keresztény vagyok. De nemcsak a görögöket csepültem, hanem az egész világra kifentem epémet. Miért olyan szédítően nagy hatalom a pénz? Miért kell ennek rideg bálványként mindennekfelett terpeszkednie? Hja, nincs mit csinálni! Geld regiert die Welt. Extra pecuniá non est vita, pénz nélkül nincs élet. A pénznek nincs szaga, szokták mondani. Az a legerősebb, leghatalmasabb, ki minél több pénzt tud leszállítani a modern élet fájáról. A legnagyobb őrnek kiáltották ki. Körülötte örülten dervisztáncot lejt az egész világ. A csörgő aranyak szolgálatiát a szférák zenéjét. Ha tele van velük a kezéd, akkor felpattan előtted minden titkos rekesz. Ezzel az arany kulccsal felnyithatod a legvastagabb páncélkapukat is. Ha azonban nincs pénzed, hűvösen, sőt gyanúsán fogadnak, kéreseite elől idegesen begombolkoznak. Nincs hatalmad, tekintélyed. Ha teljesen idegenül megfordulsz valahol pénz nélkül, lehetnek akármilyen kiváló tulajdonságaid, kitűnő képességeid, nem sokra mégy velük. Néhány görög hasonlattal élve, lehetsz okos, mint Pallas Athéne, erős, mint Herkules, szép, mint Adonis vagy Apolló, hős, mint Achilles, önfeláldozó, mint Achatus... Mit használ mindez, ha nincs pénzed? Mialatt így a sziklához láncolt Prometheusként emésztődtem és azon törtem a fejem, hogyan vágjam át a nehézségek gordiusi csomóját, egyszerre csak egy csónakra vetődött a tekintetem. Ebben a pillanatban érkezett és két férfi szállott fel belőle hajónk fedélzetére. Az egyik pincért hívták és hallottam, amint németül mondták: „Uram, tudja Ön, hogy a pénzváltásnál alaposan ráfizetett? Észrevettük a hibát és most visszahoztuk a pénzt”. El lehet képzelni a pincér örömet, aki hátából az ebédlőbe vitte jótévőt és jó torokkenővel kínálta meg őket. Jomagam dörgöltem a szememet, mert nem akartam elhinni, hogy a görögökhöz ennyi becsületesség szorult. Amikor kijöttek a fedél-

zetre, az egyiket megszólítottam és kértem, hogy érdeklődjön az aszturiai csapatok visszavonulásuk előtt felgyújtották és teljesen elpusztították. A középkületeket — hogy pusztulásuk biztosabb legyen — felrobbantották. A templomból az oltárokat és műtárgyakat az egyik tőrre vitték, összetörték és leirhatatlanul meggyalazták. A templomot felgyújtották. A városnak majdnem az egész lakosságát lemészárolták. Az összeomlott házak romjai alatt rengeteg halott fekszik, köztük asszonyok és gyermekek holttestei. A holttestek állapotáról arra lehet következtetni, hogy a szerencsétleneket élevesen elgázták. A házaknak azokban a részeiben, amelyeket a tűz megkímélt, alvadt vérfoltok láthatók. A kommunizták ezzel beváltották fenyegetésüket, amelyben az aszturiai bolsevisták vezetője, Belarmino, nemrég közzétett felhívásában bejelentette, hogy Aszturiát a nemzetiek csak, mint romhalmazzal kaphatják meg.

Végre megkönnyebbülten lélegzetem fel, mint a gonosztévő, akit egyhanguan felmentett a 12 esküdt. Végre kitérültek előttem a sejtelmes Görögország kapui. Most már büszkén lépdeltem a rakpart mentén. Fejem felvágódott a csillagokig, szinte a hetedik mennyországban éreztem magam. Az volt az érzésem, mintha dantei Infernóból egyenesen a Paradisóba jutottam volna. Vigyázat! Görögországban vagyunk, tessék akklimatizálódni az itteni viszonyokhoz és hozzájuk szabni a beszédmódot is. Tehát nem Inferno, hanem Tartaros, nem Paradiso, hanem Elysium. Az a kitűnő hangulat, ami akkor előmlött rajtam, méltó nyitánya volt annak a következő napi felejthetetlen élménynek, amelyben részem volt, amikor a gyönyörű Olympiát meg látogattam. De erről majd máskor...

A jugoszláv külügyminiszter megérkezett Párizsba

Párizs. Stojadinovic szerb külügyminiszter kabinetfőnökével és Nenadovic külügyi államtitkárral együtt Párizsba érkezett. A párizsi udvaron Delbos francia külügyminiszter fogadta. Megjelent fogadtatására Purics követ vezetésével a jugoszláv követség egész személyzete is.

NEM HIANYOZHAT EGY HÁZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

Anglia nem tartja vissza Franciaországot a spanyol határok megnyitásában

A földközi-tengeri ellenőrzést is megszüntetik és szabad utat engednek az eseményeknek Szerdára várják a francia kormány döntését

Párizsból jelentik: A spanyol kérdésben hétfőre várt döntés elmaradt. A külügyminisztériumban hétfőn befejezték az olasz választójelezék tanulmányozását, majd a kormánytagjai minisztertanácsra ültek össze, hogy megvitatassák a jegyzéket. A minisztertanácsról nem adtak ki hivatalos közleményt, de a külügyminisztériumban elterjedt hírek szerint

a francia kormány rendkívül sürgősnek tartja a döntést és elhatározásait a legrövidebb időn belül meghozza.

A döntést a szerdai angol minisztertanács utánra várják.

Londonból jelentik: Angol politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy

az angol kormány nem tartja vissza a franciákat a spanyol határok megnyitásában, sőt arról is beszélnek, hogy Anglia a földközi-tengeri ellenőrzést is megszünteti és teljesen szabad utat enged az eseményeknek.

Londonból jelentik: A valenciai kormány londoni nagykövete hétfőn jegyzéket nyújtott át a külügyminisztériumban. Ebben a valenciai kormány kijelenti, hogy hozzájárul a népfrent oldalán küzdő idegen önkéntesek ellátásához egy olyan akció keretében, mely valamennyi spanyol területen küzdő külföldi önkéntes elszállítására irányul.

ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG MINORCA GYORS MEGSZÁLLÁSAVAL MEG AKARJA ELŐZNI AZ OLASZOKAT

Londonból jelentik: Az Evening News értesülése szerint Párizsban fölmerült az a gondolat, hogy

Anglia és Franciaország együttesen hajtsa végre Minorca megszállását, hogy ezzel megelőzze az állítólag olasz részről tervezett megszállást.

A lap szerint erről a tervről már megbeszélések folynak Anglia és Franciaország között. E lépés békés szándékának igazolására továbbra is zárva tartják majd a francia határt. Ugy vélük, hogy ílymódon sikerül fenntartani a benemavatkozás politikáját. (1)

„A SPANYOL-FRANCIA HATÁR MEGNYITÁSAVAL VALÓ FENYEGETŐZÉS NEM HOZZA IZGALOMBA OLASZORSZÁGOT...”

Rómából jelentik: Az olasz közvélemény feszült érdeklődéssel várja a párizsi és londoni híradásokat az olasz választójelezék hatásától. A lapok nagyrésze úgy látja, hogy London nyugodtan fogadta a jegyzéket, míg Párizs egyelőre várakozó álláspontra helyezkedett. Olasz hivatalos körök hangulatát legjobban a külügyminisztériumhoz közelálló Informazione Diplomatica fejezi ki.

— A nyugati demokráciák sajtója — írja többek között — mindent megtesz, hogy a helyzetet súlyosbítsa. Ugy látszik, attól tartanak, hogy Franco tábornok túl gyorsan talál győzni. Ami azt a fenyegetést illeti, hogy megnyitják a spanyol francia határt, ez Olaszországot egyáltalában nem hozza izgalomba. Róma teljes nyugodtsággal szemléli majd az így előálló új helyzetet.

A francia baloldali sajtó sürgeti a spanyol-francia határ megnyitását. A mérsékelt lapok viszont óvatosságra intik a kormányt. A Temps szerint minden elhamarkodott lépés veszedelmes következményeket vonna maga után. Hangoztatja, hogy mindaddig, amíg a tárgyalások kapuja nyitva áll, senkinek sincs joga áldozat

A mérséklet szelleme érvényesül Párizsban

Londonból jelentik: A „Daily Mail” párizsi értesülése szerint Franciaország hajlandó volna Németországot is kerekasztal-értekezletre meghívni, az olasz jegyzék által előidézett helyzet megbeszélése végett. A „Daily Telegraph” párizsi jelentése szerint Franciaország egyetért Aneliában atekintetben, hogy továbbra is a semlegességi bizottság tárgyalja le az önkéntesek ügyét, úgy, ahogyan az olasz jegyzék hangsúlyozta, de azzal a kikötéssel, hogy ha Németország és Olaszország elzárja a megoldás útját, Anglia és Franciaország módosítja semlegességi elveit és a rendes nemzetközi gyakorlat érdekében visszanyeri szabadságát arra, hogy hadianyagot szállítson Valenciának.

A francia kormány csütörtökön vagy pénteken államtanácsot foglalt hivatalosan állást az olasz jegyzék tárgyában. Különben a francia sajtó már nem zárkózik el a semlegességi bizottság összehívásának gondolata elől. Általában hétfő óta kezd a mérséklet szelleme érvé-

tul dobni a megegyezés kilátásait. A Ce Soir szerint valószínű, hogy a francia kormány minden gyakorlati rendszabály előtt még újabb figyelmeztető lépést tesz. Anglia szintén újabb diplomáciai lépést szándékozik tenni Rómában.

HOGYAN TÖRTÉNT A „CABO SANTOME” ELSÜLLYESZTÉSE.

Algiréből jelentik: Jelentették tegnap, hogy a „Cabo Santome” nevű köztársasági gőzöst torpedótámadás érte. A gőzös tisztjei most elmondják, hogy a „Cabo Santome” 5200 tonna árurakománnyal október 5-én indult el Odeszszából. Vasárnap hajnali 5 órakor a Rosasfoktól három mérföldnyire két torpedóromboló tünt fel a láthatáron. A kapitány a „Cabo Santome” árbocára kitűzte az angol lobogót, mire a torpedórombolók is hasonlóképpen cselekedtek. Erre a kapitány elárulta a gőzös valódi nemzetiségét, mire a két torpedóromboló megindította a tüzelést. A „Cabo Santome”, mely szintén ágyakkal és géppuskákkal volt felszerelve, válaszolt a tüzelésre és teljes gőzzel Bone felé menekült. Egy torpedó azonban eltalálta, a hajó megrongálódott és Bonetól 400 mérföldnyire elsüllyedt.

Sevillából jelentik: Llano tábornok bejelentette, hogy a nemzeti hajóhad a Cartagenai partok mentén elfogott egy lőszerrel és fegyverrel megrakott köztársasági hajót.

nyesülni Párizsban. Az „Echo de Paris” szerint Franciaországnak és Angliának, mint a semlegességi politika legfőbb öréke, nem szabad kezdeményezni a londoni bizottság felbomlasztását. A „Jour” szerint Anglia igen mérséklő befolyást gyakorol a francia kormányra. Az „Oeuvre” is azon az állásponton van, hogy a további szükséges lépéseket csak a semlegességi bizottság keretein belül szabad megtenni. A „Matin” londoni jelentése szerint lehetséges, hogy Franciaország és Anglia újabb diplomáciai lépéseket tesz Rómában. Célserű volna a lap szerint, ha Párizs és London tudomására hozná Rómának, hogy egyikük sem akarja kizárni Berlint a tanácskozásokból.

A radikális „News Chronicle” párizsi jelentése szerint az angol kormány nyomtalanul követelte a francia kormánytól, hogy ne nyissa meg a spanyol határt, míg nem kísérelték meg újból rábírn Rómát, hogy változtassa meg elhatározását.

Új helyzetet teremt az európai politikában a német-belga megnemtámadási egyezmény

Az egyezmény ugyanolyan lesz, amelyet Belgium Angliával és Franciaországgal kötött

Bécsből jelentik: A Wiener Neueste Nachrichten berlini tudósítója előtt illetékes helyen megerősítették azt a hírt, hogy

Németország és Belgium semlegességi és megnemtámadási szerződést köt. Az egyezményt valószínűleg csütörtökön írják alá.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Lipót király és Hitler személyes munkájának eredménye a megegyezés, mely új helyzetet teremt az európai politikában.

A német külügyminisztériumban hangoztatják, hogy

az egyezmény teljesen természetes folyamat eredménye, mint ahogyan Németország visszaszerezte főhatalmát a Rajna-vidéken.

A berlini belga követ még Brüsszelben van, ahol most végzik az utolsó simításokat a szerződés szövegében. Az egyezmény ugyanolyan lesz, mint amelyet Belgium Franciaországgal és Angliával kötött

A nagydobos

*

Mercurea-Ciuc, október hó.

Mosolygó mesébe merülő mélységből került felszínre Laci megható élettörténete a kiskoriák bíróságának rideg tárgyalótermében. Ugy adjuk, ahogyan könnyfakasztóan lepergett a bíróság előtt. Elő cáfolat arra, hogy nem halt még ki a romantika, a regényesség korunk rideg, józan, számító századában sem.

Laci kisgyermek kora óta szerette az állatokat. Szülői korán elhaltak s mostoha sorában senkittől sem kapott szeretetet, simogató becézgetést, megértést, aggódó gondosságot, csupán az állatoktól. Alig cseperedett fel, ősszel-tavaszzal bárányok, juhok, libák őrzését bízták rá. Ez jó is volt. Távol volt az emberek szeretetlenségétől, gorombaságaitól, a bántásoktól, a megalázásoktól. Szótlan, komolykodó, öreges gyermek volt már, amikor iskolába kötelezte a törvény. Akkor már jóbarátja volt kutya, macska, liba, galamb, kis boci, kis csikó, fodor-fehér bárány s a göndörszörű sivító kis malac. Ha kedvére jött, minddel el tudott beszélgetni. Erre azonban nem sok ideje volt. Tanulni kellett.

Tizenhatodik évében járt már, az elemiiskola utolsó osztályában, amikor egyszer az utcán nagy fehér kuvaszkutya szegődött nyómába. Elkísérte hazáig. Nem is akart eltávozni. Jóbarátok lettek. Laci megfelezte sovány enni-valóját vele. Mostohája mikor észrevette, kikergette a kutyát az udvarról. A kutya azonban mindíg visszajött. Mikor aztán a mostoha doronggal ütötte meg, Laci tarsznyát akasztott a nyakába és bújoságnak indult. Alkalmi kisebb munkákat, szolgálásokat vállalt s így tartotta el magát s a mellette csodálatos hűséggel kitaró „Árvá“-ját. Mert „Árvá“-nak keresztelte el a kutyát.

— Árva tel! Jöszte ide! — kiáltott mindent feledve rá útszéli vándorlásában és mintha egy kicsit magának is szólt volna. És Árvá jött. Megnyalta kis gazdája kezét a nehéz sorsközöségben s könnyebb lett pár pillanatra az élet.

Egyik községben aztán baleset érte a hűséges Árvát. Felakadt egy tüskésdrótkerítésre. Súlyosan megsérült. Attól lehetett tartani, hogy belepusztul. Laci a maga esztől, felkeresett egy tudakos „gyógymester“-t. Kérte segítsen a kutyán, nem eszik, alig vonszolja magát. A „gyógymester“ nagyot kacagott.

— Nincs jobb dolgod, mint egy ilyen ronda kuvaszt gyógyítani?! Vajjon tégedet megszámna-e valaki, ha baj érne? Ugy-e nem? — Az kutya az egészen más. Mindenem ezen a világon. Nincsen senkim. Árvá sorsom közös osztályosa. Segítsen rajta, ha Istent ismer.

— Na jól itt van erre a papírra felírva, mit vásárolj a patikában. Ezzel kenegessed — röhögött szívtelenül, durván a „gyógymester“.

Az „írért“ természetesen pénzt kért a gyógyszerész. Mondanunk sem kell: Lacinak nem volt pénze. Gondolt merészet és nagyot az ő természetes észjárásával. Kiszegítik őt barátai: az állatok. Árvát bezárta egy mezőséki elhagyott pajtába. Majd a templom felé vette útját. Míg a templomban folyt a szentmise és nyitva volt a toronyfeljáró — Laci a legtermészetesebbnek gondolt módon, a legnagyobb lelkinyugalommal, szelíd és ártatlan ösztönszerűséggel, le sem vette kopott guapjutarisznyáját a nyakából — felment a toronyba és avatott kezekkel csakhamar zsákmányul ejtett két turbékoló szelíd galambot... Pihegő kis szíveiket ott érezte kis markában. Sikerként is a galambokkal az utcára jutnia. Aztán elkezdett házalni.

— Tessék megvenni ezt a pár galambot! Olesón adom.

— Ugyan, ki vesz ma galambot ebben a nehéz világban — utasították el mindenünnen.

A csendőrök is felfigyeltek a galambokkal házaló sáppadt, sovány, rongyos, mezülábás nyurga fiúra. Vallatára fogták. Kiderült, hogy Laci „lopta“ a galambokat. Feltételezték, hogy mást is lopott. Hiába tagadott. Fejére olvastak egy csomó kisebb topást, betörést. Elkobozták a két galambot. Jegyzőkönyvet vettek fel és az-

Időszerű fontos könyv!

Dr BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ara 145 lei.

Most van a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Videkieknek portóval 155 leierre szállítjuk. Utánvétellel 25 leiel drágább.

Lopásért elítélték Tolsztoj Leó unokáját

A tizenötéztendőes Tolsztoj Iván gróf hosszabb ideig volt dologházban

Párizsból írják: Az egész világot bejárta a napokban a következő hír:

„A francia Rivierán csavargás és ismételt zsebtolvajlás miatt letartóztattak egy 15 esztendőes fiút. Mikor kihallgatták, kiderült, hogy egy Tolsztoj grófról, Tolsztoj Leó unokájáról van szó“.

Ezidőszerint folyik a gyűjtés a kis Tolsztoj Iván gróf javára, hogy kaucióval lehetővé tegyék szabadlábra helyezését. Azonfelül mozgalmat indítottak, hogy egy kegyelmi aktussal megmentsék a bünvádi eljárástól s hogy zárt intézetben helyezték el. Ha a mozgalom eredménytelen maradna, Tolsztoj unokáját — harminaszori visszaesés esetéről van szó —

a francia törvények értelmében öt esztendőig terjedhető keretbüntetés és utána az azonnali kiutasítás fenyegeti.

A mozgalmat indító csoport egyik képviselője felkereste a fiút a grassei fogházban.

— Mint valami kis vadállat — mesélte el a látogató — nézett maga körül a fiú, mikor felvezették a fogházigazgató szobájába. Mivel nagyon féltelen, kézi bilincset raktak rá, melyet a beszélgetés idejére se vettek le csuklójáról.

Tolsztoj Iván úgy fest, mint valami cigány fiú, sötétbarnára sülve, nagyon csinos, száját dacosan összeszorítja.

Óriás fekete szeme vad féltelenséggel ragyog.

Ha azonban alaposabban szemügyre vesszük, felfedezzük rajta a Tolsztojak tipikus vonásait,

zal együtt Lacit átadták az ügyészségnek. Anynyit megengedtek, hogy a beteg Árvát kötélen vonszolja magával. A csendőröket is meghatotta a kutya szokallan ragaszkodása.

A kiskoriák bírósága elé került az ügy. — Miért loptál galambokat fiam? — kérdi a bíró szeliden.

— Mert „Árvá“-t megakartam gyógyíttatni. Pénzt kellett volna értük kapnom. De hiába volt minden. Szegény Árvá velemmel együtt elpusztult volna, ha jó emberek nem segítenek rajtuk.

Igy került napvilágra ebben a rideg, sivárlelkű „felvilágosodott“ világban Laci és Árvá hihetetlennek látszó, de igaz története...

— Senkid sincs fiam? — Nekem hogyan volna: megvan az Árvá! Rajta kívül igaz senkim sincsen, csak sok rossz ember van.

— Szeretnél valami állandó foglalkozást kitanulni, ahol kapnál ellátást, lakást, ruhát és még egy kis zsebpénz is akadna, — jóság lágyult a bíró szavaiban.

— A' biz' a jó volna! És nem bántana senki?

— Dehogyan bántaná fiam? Nem olyan rosszak az emberek éppen, ahogyan te mostoha sorsodon keresztül látod.

a széles arcsontokat, a nagyfelületű, de nem magas homlokot, a rendkívül szép kézfejet.

Tolsztoj Iván mögött nehéz gyermekkor van. Gyermekiségének első éveire nem emlékszik. Nizza, később Grenoble utcáin nőtt fel, vadon, felügyelet nélkül, mint igazi kis apacs. Mikor alig tíz esztendő korában a nizzai strandon lopott és megkérdezték, miért tette, egyszerűen ezt válaszolta:

— Mert éhes voltam...

Akkor hosszabb időre Mettreuillbe került, a dologházba, ahol nagyon jól viselkedett. A kis gróf a hajóépítő műveknél dolgozott és most az az egyellen vágya, hogy mester legyen ebben a szakmában. Mettreuillből azonban akarata ellenére egy paraszthoz került, gazdagságba, szolgálégynek. A parasztól megszökött, becsavarogta egész Dél-Franciaországot, több lopást követett el s végül Grasseban a csendőrök elfogták.

— Es rokonaid, édesanyád? — kérdezte a látogató.

A fiú zavartan hallgatott.

Végül azonban megtört a jég s könnyek közt elbeszélte, hogy

anyja már régen kitalasztotta és hogy utóljára arra használta fel, hogy nevének hatásával adományokat kérjen gazdag amerikaiaktól

és európaiaktól. Nagyanyja, Solskaja grófné volt az egyetlen, aki gondját viselte.

— Most már azonban ő is régóta halott — csuklott zokogásba elbeszélése.

— Tudom már én azt! Akkor csupán csak egy kérésem volna; jöhessen velem Árvá kutya is. Nélküle nem kell semmi jólét, inkább a rossz, de ketten!

— Na, ez szép tőled, fiam! Gondom lesz a kutyádra is!

Berregett a telefon.

— Halló! Kérem a hadkiegészítőparancsnokságot! Ezredes úr? Itt a kiskoriák bírása a törvényszéktől. Egy apátlan, anyátlan árva, tizenhatéves fiút szeretnénk elhelyezni. Ugy gondoljuk, jó lenne a zenekarba, vagy használni lehetne ott a kaszárnyában valamire. Ellátás, lakás, ruha kikerülne onnan. Így meglehetne menteni, máskülönben elzülük. Küldjem át? Jól Köszönöm!

— Bíró úr, bíró úr! Tessék már megemliteni az Árvát is!

— Halló! Ott van még ezredes úr? Az említett fiúnak van egy hűséges kutyája. Azt is szeretné magával vinni. Nem akadály a felvételre? Nem? Hálásan köszönöm.

Laci azóta vígan kezeli a katonabandában a nagydobot. A nagydob szekerkéjét pedig ütemes léptekkel megelégedetten húzza — Árvá kutya.

ALBERT ISTVÁN.

„Hiszem és remélem, hogy idővel az összes jóakarató népek meg fogják találni egymást“

Horthy Miklós magyarországi kormányzó bevezette a haditengerészeti emlékmű felavatása alkalmából adott estében.

Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó a haditengerészeti emlékmű felavatása alkalmából az osztrák és német tengerész-küldöttség tiszteletére estebédet adott. Az ebéd során elhangzott felköszöntőjében többek között a következőket mondotta:

— Közeledik immár huszadik évfordulója életünk sorsdöntő napjának. A világháború árnyéka még mindig megfekszi a világot. De tekintve mindentől, az én érzésem szerint Európa, Amerika és Ázsia részére külön Népszöveget kellett volna létesíteni és mindhárom részére a világháború számára egy fórumot alkotni Genfben. Az ázsiai és amerikai államok konferenciáján nem vehetne részt Európa és viszont. Különös az is, hogy például Haiti tagja a Népszövetségnek, az Egyesült Államok nem. És tagjai az apró európai államok, míg a német birodalom és gyakorlatilag Olaszország nem tagjai. Miután összeomlott egy nagy illúzió, a logikus észjárás megköveteli, hogy szerencsésebb megoldást találjanak. Meggyőződés, hogy Németországot és Olaszországot a jövőért való aggodás vezette egymáshoz és meggyőződés, hogy a berlini találkozó fordulópontot jelent a világháború utáni történelemben. A bolsevizmus nem váltotta meg a világot az intelligencia kipusztítása árán és nem tudta megváltoztatni a dolgozó és küzdő embert, aki a maga és családja jövőjéért él, keresni és vagyont gyűjteni kíván. Hiszem és remélem, hogy idővel az összes jóakarató népek, amelyek az emberiség sorsát és Európa kulturáját szívükön viselik, meg fogják találni egymást.

NYILATKOZOTT DARÁNYI KÁLMÁN MINISZTERELNÖKSÉGÉNEK ELSŐ ÉV-FORDULÓJA ALKALMÁBÓL.

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban tartózkodó Funk német birodalmi államtitkár hétfőn kihallgatáson jelent meg Horthy kormányzónál. Este a német államtitkár és felesége tiszteletére a por báró, a külügyminiszter helyettese ebédet adott a Duna-palotában. Az ebédet fogadás követte, melyre hivatalosak voltak a magyar zene, írói és művészi élet képviselői.

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán miniszterelnökségének első évfordulója alkalmából nyilatkozott a „Pesti Hírlap“-nak. Nyilatkozatában bejelentette, hogy a német birodalmi kormány meghívására előreláthatólag novemberben Berlinbe utazik. Kánya Kálmán külügyminiszter pedig Neurath báró látogatását vizsgálja. Az egyelőre még nincs eldöntve, hogy együtt utaznak-e. Darányi valószínűleg november második felében utazik és a vadászati kiállítás megtekintése mellett alkalma lesz arra is, hogy a birodalom vezetőinél látogatást tegyen és velük politikai eszmecserét folytasson.

Ertekezletre készül Berlinben a német püspöki kar

Megelőzően Faulhaber müncheni érsek megbeszéléseket folytat Rómában Pacelli biboros államtitkárral

Berlinből jelentik: Az United Press berlini jelentése szerint Faulhaber müncheni érsek a közeljövőben Rómába utazik, hogy tanácskozást folytasson Pacelli biboros államtitkárral az egyház mai németországi helyzetéről. A tanácskozás valószínűleg összefüggésben áll a német birodalmi kormány legújabb s az egyházat súlyosan érintő rendeletével, amelyben megtiltja a katolikus lelkészeknek az iskolai hitoktatást.

Faulhaber visszatérése után a német püspöki kar Berlinben értekezletet tart. Ezen az értekezleten küldöttséget jelölnek ki, mely kihallgatást kér Hitler birodalmi vezértől és kancellártól. A küldöttség a kihallgatás során részletes nyilatkozatot nyújt át a kancellárnak. A nyilatkozat a Vatikánnak és a német katolikusoknak az álláspontját fogja leszögezni.

A nemzeti szocializmus is a „keresztényi“ megje ölést tartja legalkalmasabbnak egy magasabb etikai érték fogalmának kifejezésére

Berlinből jelenti a Reichpost: Hitler birodalmi vezér és kancellár az ötödik téli segélyakció megnyitása alkalmával Berlinben beszédet mondott, amelyben ezt a mozgalmat többek között, mint keresztényi művet ünnepelte. A beszédnek ez a része az „Essener National-Zeitung“ szerint a következőképpen hangzott:

— Ez a segélymű a legmélyebb alapjainban keresztényi mű is! Sokkal keresztényibb, mint ahogyan azt néhány elméleti frázis megállapítja. (A tömeg lelkes helyeslése.) Amikor ilyen, gyakran szegényesen öltözött embereket végtelen türelemmel összegyűlt látok, hogy — önmaguk is dideregve — más fagyoskodókról gondoskodjanak: az az érzésem, hogy ezek mindannyian egy kereszténység apostolai. (Viharos tetszéskitörés.) És pedig egy olyan kereszténység, mely több joggal mondhatja, mint bárki más, hogy: ez egy őszinte hitval-

lás kereszténysége, mert mögötte nem a szó, hanem a cselekvés áll! (Percekig tartó tomboló lelkesedés.)

A birodalmi vezérnek ezekből a szavaiból, valamint abból a lelkesedésből, amellyel az egybegyűlt tömeg a beszédet fogadta, azt az örömdes következtetést lehet levonni, hogy a nemzeti szocializmus is egy magasabb etikai érték fogalmának kifejezésére a „keresztényi“ megjelölést tartja legalkalmasabbnak. A „viharos“ és „tomboló“ tetszénnyilvánítás, mely a birodalmi vezér felé áramlott abban a pillanatban, amikor egy téli segélyakció keresztény jellegű oly szerencsés módon hangsúlyozta — nem lett volna lehetséges akkor, ha Rosenberg és Baldur von Schirach ujjogásyága a tömeget meghódította volna s ha ez a hallgatóság is az igazi kereszténységet nem a német nép felbecsülhetetlen értékű kincsének érezné.

Felbomlott a kínai arcvonal a Sárga-folyónál

Folytatják előnyomulásukat a japán csapatok

Sanghaiből jelentik: A japán tüzérség hétfőn hevesen bombázta Shanghai északi pályaudvarának környékét és Csapej városnegyedét. Több bombát dobtak le a Kautontól északra fekvő katonai telepekre és bombázták a kantoni kínai repülőteret is. A Sárga folyónál a kínaiak harci sora teljesen felbomlott. A japá-

nok folytatják előnyomulásukat.

„JAPAN KÉSZ MINDEN ESZKÖZ IGÉNYBEVÉTELÉRE...“

Sanghaiből jelenti: Matsui japán főparancsnok kiáltványt hocsátott ki. Ebben többek között a következő kijelentést teszi:

— Japán kész minden eszköz igénybevételére, hogy legyűrje az ellenséget. A japán haderő akciójának nemcsak az a célja, hogy megvédje Japán érdekeit és a kínai területeken élő japán polgárok élet- és vagyonbiztonságát, hanem hogy megtorlást alkalmazzon a kínai kormány és hadsereg ellen azért, amiért idegenellenes és japánellenes politikát üzött és üz ma is a kommunisták befolyására.

ELÉNK TANÁCSKOZÁSOK A KILENCCHATALMI ERTEKEZLET ÜGYÉBEN.

Londonból jelentik: A Reuter diplomáciai levelezője szerint Anglia, az Egyesült Államok és még egy-két hatalom, mely a kilencchatalmi értekezletet aláírta, a távolkeleti viszály ügyében tartandó kilencchatalmi értekezlet ügyében élénk tanácskozást folytat egymással. A japán külügyi hivatal részéről kijelentették, hogy Japán tisztázni fogja a maga álláspontját, mielőtt megkapta az értekezletre a formaszertint meghívót.

SZÁRAZFÖLDÖN, TENGEREN ÉS LEVEGŐBEN — TOMBOL A JAPÁN-KINAI HÁBORÚ

Sanghaiből jelentik: A japánok kedden hajnalban ismét megkezdték a szárazföldön, tengeren és levegőben egyaránt a kínai állások bombázását. Valószínű, hogy ez még csak előjátéka annak az általános támadásnak, melyre a japánok már hetek óta készülnek. A kínaiak elkésztett ellenállást fejtenek ki, sőt egyes pontokon már ellentámadásba is átmentek.

Restaurálták a „Bazilika Vaticanat“, Michel Angelo világhírű művét Rómában. Michel Angelo a legnagyobb olasz művész volt, az építész, szobrász, festő egyesült benne s a legnagyobb remekműveket alkotta. Igen vallásos volt, sokat jótékonykodott, s a Szent Péter templom csodálatosan szép kupolája építéséért — utolsó nagy műve volt ez, — semmit sem fogadott el

Nagy színházi és mozi-konjunktura Amerikában

Sinclair Lewis 150.000 dollárért adta el Dodsworth című regényének filmjogát. — 40.000 dolláros pacstírtaszo

Newyorkból jelentik: Amerikában igen magas összegeket fizetnek a rádióstároknak, de ezek az összegek is eltörpülnek a leadás magas költségei mellett. Nemrégiben a köregetegbe szorult városi lakosoknak eredeti pacstírtaszoval akart kedveskedni egy rádiótársaság, ebből a pacstírtaszo-közvetítésből azután igen hosszadalmas ügy lett. Tizennégy napig mindennap megígérték a rádióhallgatóknak, hogy a pacstírta énekelni fog. A pacstírta azonban megcsökönyösödött és semmiféle biztatásra sem akart énekelni. A rádiómérnökök tizennégy nap és tizennégy éjszaka ültek a szabad ég alatt, ahol a pacstírtának meg kellett volna szólalnia, a szeszélyes művész azonban még csak meg sem közelítette a felvőkészüléket. A tizenkettedik napon pedig már nagyon szépen megindult a dolog, egy pacstírta közeledett a felvőkészülékhez és gyönyörű trillába fogott. De valamitől azon nyomban megijedt és elröppent a készülék elől. Így azután csak a tizennegyedik napon sikerült a társaság mérnökeinek, hogy egy tökéletes és teljes pacstírta-énekcszámot szervírozzanak közönségüknek. A tizennégy napos várakozási idő a mérnökök napidíjaival együtt nem kevesebb, mint 40.000 dollárba került.

Amerikában különben most újra prospe-

rity van, legalább is az írói és színészi honoráriumok terén. Sidney Kingsley Hurrikán című regényének filmváltozatáért 60.000 dolláros tiszteletdíjat kapott, a Nobel-díj nyertes Sinclair Lewis pedig közismert Dodsworth című regényének filmjogát 150.000 dollárért adta el. Az amerikai filmgyárak az elmúlt esztendőben filmjogokért több mint 2 millió dollárt fizettek ki. Egyébként a filmgyártás újabb lendületet vett Amerikában, mert 1935-ös 750 millió dollárnyi bruttó bevétellel szemben 1936-ban 1 milliárdot forgalmaztak a filmgyártó vállalatok. A filmgyártás megindulása óta soha még ekkora forgalmat sem sikerült elérniük a filmgyáraknak, mint a dollárdevalváció évében. A színházak jövedelme szintén igen nagy mértékben megnőtt. 1932-ben 54 millió ember látogatta átlagosan hetenkint a színházakat, 1935-ben ez a szám már 71 millióra rugott és 1936-ban Amerika színházai elérték a heti 81 millió látogatót. Eppen erre a nagy színházi és mozi konjunkturára való tekintettel határozta el a Metro-Goldwin-Mayer filmgyár, hogy negyven új filmszínházat létesít, évi termelését pedig megnagyobbítja és 1937-38-ban 60 nagy filmmel többet fog gyártani, mint az előző szezonban.

Az északi hatalmak versenye a „senki földje” birtokáért

Gyarmatszerzés minden feltűnés és háboruszkodás nélkül. A civilizáció térhódítása az örök jég és hó birodalmában

Londonból írják: Ausztrália és Újzeland minden feltűnés nélkül, a déli sarkvidék kerekén 2 millió négyzetkilométernyi részben meg is sem kutatott területét fennhatósága alá helyezte. Ezzel a ténnyel kapcsolatban merült fel az a kérdés, hogy az ilyen „hódítások” a tagadhatatlan presztízis növekedésén kívül vajjon bírnak-e gyakorlati jelentőséggel is?

A világháború előtt sem az északi, sem a déli sarkvidéken nem léteztek állami előjogok. Még a szépen olyan gazdag, gazdaságilag értékes Spitzbergák szigetcsoportja is, politikai szempontból nézve, senki földje volt. Közvetlenül a háború befejezése után azonban megkezdődött az északi sarkvidék felosztása, mert időközben felfedezték, hogy a senki földje milyen paratlan értékű természeti kincseket — szén, marvany, aranyat (Grönlandon) és kryolítot — tartalmaz.

KANADA ÉS GROSZORSZÁG

Legelőször Norvégiának sikerült Anglia arnnektáló vágyainak ellenére, a Spitzbergákat és az attól délre eső Medve-szigeteket norvég állami fennhatóság alá helyezni. Ehhez, 1929 május 8-án, Csehszlovákia tiltakozása ellenére Jan Ma-

yen-szigetét is annektálta Norvégia. Az a kísérlete azonban, hogy Keletgrönland partjait a norvég halászat céljaira megszeresse — kudarccal vallott. A hagai vegyes döntőbíróóság sokéves vita után úgy határozott 1933 április 5-én, hogy ez a terület Dániaé. Előzőleg, 1926 április 15-én Szovjetorszország a Jeges-tenger és az északi sark között levő összes szigeteket (tehát még a fel nem fedezettéket is) orosz birtoknak nyilvánította. Hasonlóképpen szerezte meg Kanada a kanadai part és az északi sark közötti területet a maga számára. Az Egyesült Államok ugyanígy cselekedtek az Alaszkától északra, Dánia a Grönlandtól északra, Norvégia pedig a Jan Mayen, a Varangerfjord és az északi sark között fekvő területtel. Ezzel az északi sarkvidék teljes politikai felosztása befejeződött.

Kanada és Oroszország kormánya bejelentette, hogy csupán a hosszúsági fok által határolt, saját területi kiterjedésüknek megfelelő és az északi sarkkal háromszögletű területekre tart igényt.

A JÖVŐ LÉGI-FORGALMA

De meg egy további dolgot is sok mindent érthetővé. Londonból Tokióba a hajót a Földközi-tengeren és az Indiai Óceánon keresztül körülbelül 21.000 kilométer hosszúságú, a szibériai vasút 13.800 kilométer hosszúságú, az Oceánon, Novaya-Zemlyán át azonban a legi utat a Jeges-tengeren keresztül mindössze csak 10.000 kilométer, tehát még annyi sem, mint a hajóutnak a fele. Newyorkból Pekingbe a legrövidebb útvonal egyenesen az északi sarkon keresztül vezet. San-Franciskóból Moszkvába a legrövidebb útvonal az északi sark közvetlen közelében, légi úton járhatunk. Az ilyen légiforgalomnak támpontokra van szüksége és ezeket a sarkvidéken nem egyszerű dolog megteremteni. Az amerikai, az orosz és a kanadai északsarki expedícióknak a legfontosabb feladatuk éppen az ilyen támpontoknak meghatározása és felkutatása.

Az a csaták közötti vetélkedés és küzdelem még folyik. Ember küzd a jég ellen és a jég harcol az ember ellen. De eljön a nap, amikor az emberi égnéket ezt a roppant küzdelemet a föld sarki régióért hősköltelemnek fogják nevezni. És eljön a nap, amikor a sarki jégsivatagok aranybányáka válnak.

Október 16-án dönt az ügyvédszövetség a targumuresi ügyvédi kamara vezetőségének három kisebbségi tagja fölött

Országszerte nagy érdeklődéssel várják az ügyvédszövetség döntését

Jelentettük annak idején azt a harcot, amely a targu-muresi ügyvédi kamara kötelekébe tartozó többségi és kisebbségi ügyvédek között keletkezett az országosan ismeretes mozgalom alapján, mely szerint az ügyvédi kamarák vezetőségébe csak többségi ügyvédek beválasztását akarták lehetővé tenni. E felfogás ellen a kisebbségi ügyvédek természetesen minden törvényes eszközzel szembe szálltak. A legutóbb megejtett ügyvédi kamarai választás alkalmával Targu-Muresen is sikerült nagy nehézségek árán három kisebbségi ügyvédet a tizenkéttagú kamarai választmányba bejuttatni dr. Biró Aladár, dr. Bogdán István és dr. Markovits Márton személyében. A választásnak ezt a részét dr. Nestor Justin városi tiszti főügyész ügyvédi minőségében megtámadta — azt írva fellebbezésében — méltánytalanság és igazságtalan a három kisebbségi tag többségi kilenc tag mellett a kamara választmányában s ezért fellebbezésében kéri a bucaresti ügyvédszövetséget, semmisítse meg a három kisebbségi ügyvéd megválasztását és helyükre hívjon be a választmányba három többségi ügyvédet. A fellebbezés mely megütöztetést váltott ki a kamara ügyvédtársadalmának soraiában. Nem is akadt a fellebbezésnek csak egyetlen aláírója az, akinek nevében a fellebbezés beadatott. Az ügyet október 16-án délután tárgyalják Bucurestiben, ahol végleges döntés történik az ügyben. A döntés elé országszerte érthető várakozással tekintenek.

Kötés-horgolás...

A „fiús nő típus” a múlté és ismét „divat” a nőies nő...!

Ismét zörögnek a villogó kötötték, fontoskodva számoljuk a szemeket és a „hosszú és rövid pálcika” a „szorosság” és a „levegőszem”-ről illik annyit tudni, hogy a kihorgolt acél, csont, vagy fa horgolót engedelmessé teszi ilyen vagy hasonló leírásoknak: „hatszoros szem után négy levegőszem következik”.

Az ügyes és szorgos női kezek a legmagyagóbb holmit készítik csak úgy mellékfoglalkozásként: beszélgetés közben, uzsonnázó terrazon, a villamoson vagy a vonaton. Vég nélküli hosszú szál puha angora fonalból, gyapjú- és selyemszálból, színes lencsérnálból vagy bouclé-fonalból kitűnő modellek alapján készülnek ezek a kötött kosztümök, ruhák, pulloverek, ágykabátok (milyen ádás egy hűvös őszi éjjelen, amikor még nem fűtenek, de a nyitott ablakon már hűvös szellő jár, egy ilyen vékony, könnyű és mégis meleg csinos rózsaszín vagy világoskék horgolt kabátka).

Célszerűek és jól öltöztetnek fiatal és még fiatalabbat, karcsút és még karcsúbbat ezek a kézzel készített puha meleg ruhák.

Láttunk egy Wallis-kék kötött angora kosztümöt, egy halványrózsaszínű pókhálóvékony csipkeszerűen horgolt blúzzal. Régen láttam ennél üdőbbet, kedvesebbet. Vagy: egy barna angol bouclé ruhát zöld övvel és gombokkal, villámzárral csukódó, zsebekkel, hozzá egy kis zöld horgolt sapkát viseltek.

A kötött és horgolt ruhák divatja és az, hogy a nők maguk elkészítik, egy újabb bizonyítéka annak, hogy a fiús típusú nő a múlté és ismét divat a nőies nő. Pompás érzés, ha egy nő meg van elégedve a tükörképével, sőt még a barátói is megdicsérik a tolettjét — holott az saját keze munkája.

Widanság!

Müller Lajos S. J.:

Rejtett gyémánt

Ez év tavaszán elhunyt kis vonzó lelki szerzetes-jelöltő kedves életrajza. Lelkihaszonnal olvashatják a tökéletességre törekvők, de különösen az ifjuság számára kitűnő buzdító hatása.

Ára kartonkötésben 25 lei.

Kapható könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lea.

Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válasz köteles magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északnyugati szél, néhány helyen záporosó, éjjeli fagy.

Mint Budapestról jelentik, kedde virradó éjszaka a Kékes-tetőn leesett az első hó.

ÁLLANDÓ BUDAPESTI SZÉKHELYEL MEGALKOTOTTÁK A FÜRDŐ-SZÖVETSÉGET. Budapestről jelentik: Az első nemzetközi fürdő-kongresszus hétfő délutáni ülésén Budapest állandó székhellyel megalakította a Nemzetközi Fürdőszövetséget.

Január elsejéig kivonják a forgalomól az ötletés ércpénzt, Bucuresti. Saját tud. A pénzügyminiszter körrendeletet adott a pénzügyigazgatóságokhoz, hogy az állampénztárak bármilyen mennyiségben fogadjanak el ötletéseket 1938 január elsejéig, amíg azok forgalomban maradnak és helyettük új 50 leiseket és mas pénzeket fizessenek ki.

JOGERŐSEN FELMENTETTÉK A BUCSUSOKAT ÉS A PLÉBANOST AZ ÁLLAM-ELLENES IZGATÁS VÁDJÁ ALÓL. Târgu-Mures. Saját tud. Évek óta húzódo ügyben hozott ítéletet a napokban a tg.-muresi tábla. Még 1934 augusztusában történt, hogy a csendőrség kifogásolta lernut közsgben a katolikus búcsúsok színes virággal díszített zászlóját, mert a virágok az őrmester szerint a magyar háromszin jegyében voltak összeválogatva és ugyanakkor Brandner Sándor plébános szentbeszédéről is jegyzőkönyvet vettek fel, mert a beszédet államellenesnek találták. Az ügyben előbb a dumbraveni törvényszék hozott felfelmentő ítéletet, majd az ügyész fellebbezése folytán újratárgyalták az izgatási pört. A második tárgyalás is felfelmentő ítélettel végződött. Ezt az ítéletet is megfellebbezte az ügyész és most a tg.-muresi tábla elé került az ügy. A tábla ötöstanácsa most már jogerősen felmentette a búcsúsokat és a plébanost az államellenes izgatás vádjá alól.

December elsején ül össze a satumarei esküdtésék. Saját tud. Erdős Ferenc törvényeségi főnök december elsejére hívta össze az esküdtéséket. A napirenden sajtó utján elkövetett ragalmazások és gyilkosságok szerepelnek. Kovács János balamarei őcmester, aki öngyilkosságba kergette a feleségét, a mostani ülésen kerül az esküdtésék elé. Itt írjuk meg azt is, hogy a főszolgabírák által felterjesztett ajánlévek alapján a törvényszéken összeállították annak a 312 esküdtéknek a névsorát, akik közül a jövő évi ülés esküdtéit fogják kisorsolni.

Felusi csendélet Maramuresben. Siehet. Saját tud. Pop Ion desesti lakos a napokban házába csalta Indig Burech 65 éves nyomorék embert, akit az istállóban kikötött és arra kényszerítette, hogy lakása kulcsait adja át. A szerencsétlen ember a követelést teljesítette, mire Pop Indig lakásáról több butordarabot és 10 dollárt magához vett, majd visszatérve aláíratott Indiggel több ezer leiről szóló bont. Indig ezt a követelést is teljesítette, mire Pop szabadon engedte. Indig jelentette az ügyet a csendőrségnek. Pop ellen eljárás indult.

Tüziifa és szénszükségletét legolcsóbban a

„Pădurea“

cégnél szerezheti be. Prima minőség. pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: **Tyuskay István** Oradea, Strada Barierii No. 14. — Telefon: 915.

ROOSEVELT ELNÖK TEÁT ADOTT MUSSOLINI FIÁNAK TISZTELETÉRE.

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök hétfőn teát adott Mussolini fiának, Vittorioinak tiszteletére. A teán résztvett Swich olasz követ is. A párizsi „Petit Parisien” newyorki jelentése szerint antifasiszta olaszok és amerikaiak hétfőn délelőtt tüntetésre gyűltek össze a washingtoni nagykövetség előtt, ahol Vittorio Mussolini tartózkodott. A rendőrség a tüntetőkét szétkergette.

Kifejlesztik a turdai bányafürdőt. Saját tud. A város vezetősége az idén jelentékeny munkákat folytatott a Bánya-fürdő kifejlesztésére. A fürdő telepen egy modern 40 szobás szállodat építettek, csatornázták és vízvezetékkel látták el az egész telepet. Most folyik az új szálloda körüli terület sétahelyé való átalakítása. Tervbe vette a város még sós gőzfürdők építését is hogy növelje a Bányafürdő forgalmát.

HEVES ELADÁSI HULLÁM ÁRASZTotta el a londoni értektőzsdét. Londonból jelentik: A londoni értektőzsdét heves eladási hullám borította el, mely súlyos áruházasokat idézett elő az értékpapírok piacán, sőt kiterjedt az állampapírokra is, melyek hét-nyolc pontot vesztekett árfolyamukból. Az eladási hullám okait a következőkben keressük. 1. A bizonytalan nemzetközi kilátások. 2. Az észak-angliai munkászavargások híre. 3. Uj eladási mozgalom Newyorkban és az európai tőzsdéken.

* **Lágy víz — szép bőr,** a modern szépségápolás alapköve. A víz mindig tartalmaz oldott olványi anyagokat, meszet stb., mely a bőrt eldurvítja. Mack's Kaiser Borax meglágyítja mosdóvizét, megőrzi archőre frissességét. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Szűnőfélben van a ciumani katasztrófális vérhasjárvány. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Helyszíni riportban számolt be lapunk munkatársa arról a katasztrófális méretű vérhasjárványról, amely Ciumani nagy giurgiuu székely község lakosságát tizedelte. A járvány terjedésének megakadályozására nem volt elég az illetékes körvos működése, emberbaráti és hivatasbeli kötelességet teljesítettek tehát dr. Gaál Alajos és dr. Csiky János gheorgheni orvosok, amikor fáradságot és áldozatot nem kímélve, siettek a kétészbeesett székely lakosság segítségére. Fellépésüknek és hathatós közreműködésüknek lehet köszönni, hogy a rettenetes járvány, mely eddig mintegy harminc áldozatot szedett, szűnőfélben van.

HALÁLOS TRAGÉDIÁT OKOZOTT A ROSSZ CSALÁDI ÉLET. Bucuresti. Saját tud. Andrei Rosu, a brailai szerszámgyár munkavezetője, amiatti elkeseredésében, hogy felesége beadta ellene a válópört, petróleummal leöntötte magát, amit aztán meggyújtott. Mire a szomszédok a lakásából kiözönlő füstöt észrevették és rátörték az ajtót, a szerencsétlen ember már összeégve, holtan feküdt a padlón.

Zürichi zárlat. Párizs 14.50 fél, London 21.53 fél, Newyork 43.50, Brüsszel 73.25, Miláno 22.87, Amsterdam 24.25, Berlin 174.50, Bécs — schilling 80.30, Prága 15.20, Varsó 82.20, Belgrad 10. Bucuresti 925

Nagy politikai beszédre készül Mussolini

Az olasz korporációs bizottság megvitatta az önellátásra való berendezkedés kérdését

Rómából jelentik: Mussolini október 29-én a Pontini-mocsarak helyén épült Aprilia város felavatásánál nagy politikai beszédet mond.

Rómából jelentik: A Stefani jelentése szerint Nápolyból hétfőn két gőzösnő négy gyalogezred Lybiába indult.

Rómából jelentik: Az olasz korporációs bizottság hétfőn délután Mussolini elnökletével ülést tartott, amelyen az önellátásra való berendezkedés kérdését vitatták meg. Mussolini hangoztatta, hogy az egész olasz nemzetet át kell hatnia az önellátás gondolatának és le kell

Feljegyzések

Furcsa, új szelek kezdenek járni az itteni magyar sajtó berkeiben. Bizonyos lapok egyre sűrűbben, egyre hangosabban kezdenek beszélgetni abba a politikai harcba, mely Magyarországon, mondjuk a tapintat kedvéért így — a jobb és a baloldal között folyik.

Minduntalan felbukkan a lapok hasábjain Bogár László tragédiája. Ez a szegény fiatal ember, német-magyar szakos tanárjelölt, nyári egyetemen volt Németországban, ahonnan hazajött Makóra és agyonlőtte magát. Tragédiája politikai harc eszköze lett. Teljesen ellentétes állítások néznek ügye fölött szembe egymással. Míg az egyik oldal szerint az új német világ hajszolta halálába, a másik szerint súlyosan idegbeteg ember volt és az magyarázza beszámíthatatlan tettét.

Ezek a lapok mégis állást foglalnak ebben az ügyben, anélkül persze, hogy mindkét oldalnak hangot adnának és nem annyira a németeket, mint inkább a magyar nemzeti mozgalmakat teszik érte felelőssé.

Az egyik lap még tovább megy. Jónak látja, nagy harsonázás közben Zsolt Béla öndicsőretekben gazdag, hosszú nyilatkozatát közreadni, mely abban a kissé merész állításban csúcsosodik ki, hogy őt „Budapestén zsidóvá pofozták”.

Mintha a Bécsi Magyar Ujság és a Jövő dicstelen korszaka ébredene újra...

Az itteni magyar sajtó hosszú éveken keresztül tartotta azt a szabályt, hogy nem avatkozott bele Magyarország belső politikai harcaiba és közéletébe. Ezalatt az idő alatt pedig a mi nemzeti, önvédelmi törekvéseinknek súlyos panaszai, sőt kárai voltak például a pesti nagytöke önző és rideg magatartása miatt.

Mi mégis hallgattunk s velünk együtt hallgatott az az egész sajtó, melynek ezer oka lett volna panaszkodni, sőt vádolni. Hallgattunk tapintatból, illemből. Amikor pedig nem hallgattunk, mint bizonyos pesti lapok Darvas-féle furcsa üzletének esetében, erősen kikoptunk.

Ugyilátszik azonban, rosszul tettük. Hibáztunk, hogy nem tájékoztattuk közönségünket. Áldozatot hoztunk a hasonló rétegek természetes szolidaritásának számlájára. Másoknál azonban ugyilátszik erősebb az eféle szolidaritás, semhogy bárminő áldozatot tudnának hozni.

Lehet, hogy Bogár Lászlóval igazságtalanság történt. Nem hallottunk arról, hogy Zsolt Béla egyetlen pofont kapott volna, bár cikkét olvastuk és csodálkoztunk azon, hogy nem kaptak. Mindez azonban nem tartozik ránk. Mi legalább úgy érezzük.

Persze lehet másképpen is. Akkor azonban szólni kell, hogy mi is megkezdjük a felvilágosítás munkáját és a másik oldalról tájékoztatjuk az itteni magyar közönséget.

(Skin.)

Befejeződött a vizsgálat a mérgekverőnők bűnyűgében. Bucuresti. Saját tud. A chisinaui sziguranca befejezte a vizsgálatot a három mérgekverőnő: Elisabeta Eghert, Nedejdea Marcovic és Olga Morcovics ügyében, akik közül az egyik öreg apjának, a másik kettőt férjének illetve édesapjának a megmérgezésével gyanúsítanak. A tettesek beismerő vallomást tettek a titkítotték őket a lapusnai ügyességre. Elisabeta Eghert azért ölte meg apját légyapírról áztatott mérgekkel, mert megunt a tehetetlen öregember ápolását. Nedejdea Marcovic pedig rosszul élt a férjével s Elisabeta Eghert tanácsára járt el ugyanugy leányának Olgának a segítségével.

mondania olyan javak fogyasztásáról, melyeket a belföldön nem tudnak előállítani. Igen sok termelési ágban ez az önellátás már is megvalósult, vagy megvalósulóban van. Az önellátás megszervezésének szükségességét mi sem bizonyítja jobban, mint az abesszin háború idején Olaszországgal szemben alkalmazott megtorló intézkedések. Ma már belföldi fizetek sok eddig behozott cikket termelnek és ha a búza és tengeri-termelést is sikerül fokozni, Olaszország bátran néz szembe a jövő eseményeivel.

* A bőr megbetegedéseinél, különösen ekzémánál és furunkulózisnál, a mindig kellemes hatású természetes „**Ferenc József**” keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti s az emésztést és az anyagcserét hatatosan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

KÉT VONATFEKEZŐRE ÖMLÖTT A FOLYÉKONYAN IZZÓ SALAK. Diósgyőrből jelentik: A diósgyőri vasgyárban két vasúti kocsiban folyékony, forró salakot szállított **Tóth József** és **Könyai Imre** vonatfekező. Utközben a kocsii tengelye eltörött és a kizuhanó munkásokat elborította az izzó salak. **Tóth József**nek csak a megszenesedett holttestét húzták ki a salak alól, míg **Könyainak** mindkét lábát térdig leégette a forró folyadék.

Tűzhalált szenvedett egy tízéves gyermek. **Satumare.** Saját tud. Több copalnici gazdálkodó korán reggel a legelőre küldte gyermekét, hogy ott a marhákra ügyeljenek. A gyermekek az őszi hideg miatt elhatározták, hogy na, raforgószárból tüzet gyújtanak. Rövid idő múlva hatalmas máglya lobbant fel a tarlón. A lángcsóvákat énekelve táncolta körül a vidám gyermekesereg. Játsszózás közben az egyik tízéves fiucsának meggyulladt a kabátja, mire társai éktelen sikoltozással hazafelé menekültek, ahelyett, hogy bajba jutott társukon segítettek volna. A szerencsétlen gyermek lángoló ruhákkal, sikongva szaladt a falu felé, amíg az égési kintól össze nem rogyott. A többi gyermek jajveszékelésére néhány gazda a meggyulladt kisfiu segítségére sietett, de már csak holtan találhattak rá. A csendőrség jelentése alapján — mely az áldozat nevét nem közölte — az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

A WINDSORI HERCEGI PÁR BERLINI LÁTOGATÁSA. *Berlinből jelentik: A windsori herceg hétfőn Ley doktor birodalmi vezető kíséretében a berlini Marienfelde egyik nagyüzemét tekintette meg és több óra hosszat tartózkodott ott. A herceg behatóan megtekintette az üzem berendezését és elbeszélgetett több munkással. Majd megjelent azon a hangversenyen, amelyet a berlini körzet zenekara ezen az ipartelepen rendezett. Délután Edward herceg és felesége Ley doktornál teát vett részt. Jelen volt a teán Göbbels birodalmi miniszter és felesége, Ribbentrop nagykövet és felesége, valamint Ley több munkatársa. E magánjellegű látogatás keretében több filmet mutattak be, mely a német munkaerővonal és a „Kraft durch Freude”-mozgalom működését mutatta be. A hercegi pár nagy meglepődéssel nézte végig a filmeket.*

* **Veszély fenyegeti bőrét a víz által...** mert a víz kemény. De a legkeményebb víz is elveszti ártalmosságát, ha mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot önt. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

A TÖRTÉNELEM LEGNAGYOBB ARÁNYU KÖZKEGYELME... *Bombayból jelentik: Az új alkotmány életbeléptetésével helyreállt belpolitikai nyugalom első jele, hogy az alkotmányos tényezők nagyszabású politikai közkegyelmet dolgoztak ki. Mintegy tízezer ember került szabadságra, akik az északnyugat-indiai zavargásokkal kapcsolatban kerültek fogságba. Ilyen nagyarányú közkegyelem nem fordult még elő a történelemben.*

Lédobták a vonatról és a kerekek alá zuhant egy huszéves fiu. **Satumare.** Saj. tud. Megrendítő szerencsétlenség történt Homord de jos és Necopoi községek között a somcutai keskenyvasgányu vasútvonalon. Baumgartner Janos 20 éves homorodul de josi földműves vasárnap reggel társai-val átment Necopira a katonai előképzősök gyakorlatára. Deiben megrohanták a satumarei személynovat s mintegy ezren felkapaszkodtak a kocsikra, amelyek zsúfolásig megteltek. Baumgartnernek már csak a lépcső legalsó fokán jutott hely. A vonat elindult, mert a vasúti személyzet nem bírta a lépcsőn csüngő fiukat a következő vonat bejárására bírni. Necopoi előtt Baumgartner társai dulakodni kezdtek a folyosón és leédték a lépcsőn kapaszkodó fiut, aki a kerekek alá került. A mozdonyvezető azonnal észrevette a szerencsétlenségét, de nem tudta a vonatot idejében lefékezni. A kerekek a szerencsétlen fiúnak levágták a jobb lábát és súlyos belső sérüléseket okoztak. Vonattal behozták a Somes hídtőig, ahonnan a mentők kórházba szállították. Állapota reménytelen. — Pomi határában a katonai előképzősök gyakorlóterén eszméletlen állapotban találták Szabó Albert huszéves fiut. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint valaki átszurta a Szabó fiú fejét. Behozták a satumarei kórházba, ahol a halálát vívódik.

Voroszilov hadügyi népbiztos legfiatalabb öccse papi pályára lép

„Meggyőződésem, hogy csak az igazi kereszténység tudja megadni az emberiségnek azt, amit a kommunizmus akart megadni“

Newyorkból jelentik: Az amerikai lapok feltűnésteltető kommentárral számolnak be arról, hogy Voroszilov szovjet hadügyi népbiztos legfiatalabb öccse, Szergej lemondott a vörös hadseregben viselt rangjáról és kijelentette, hogy a papi pályára lép. Elhatározását nyíltlevelében hozta bátyja tudomására.

— *Neggyőződésem, — írja Szergej Voroszilov, hogy csak az igazi kereszténység tudja megadni az emberiségnek azt, amit a kommunizmus megadni akart, de amire romboló szelleménél fogva képtelen és alkalmatlan.*

Voroszilov a nyílt levelre vonatkozólag kijelentette, hogy öccsének eltévelyedéseért az istentelen propaganda lanyhasága felelős.

.....

Súlyos gépkocsiszerencsétlenség ért egy magyar hegedűművésznőt

Válságosra fordult Hubermann Broniszláv állapota

Budapestről jelentik: Hétfőn délután gépkocsin Prágából Budapestre hozták Lóránd Edit hegedűművésznőt, akit Prága közelében súlyos baleset ért. A hegedűművésznő egy német barátijével taxin utazott Prága mellett. Gépkocsijuk összeütközött egy teherautóval és az utmenti árokba zuhant. Lóránd Edit súlyos zúzódásokat és idegsokkot szenvedett. Egy ismerőse hozta Budapestre és most Fortunautcai lakásán ápolják.

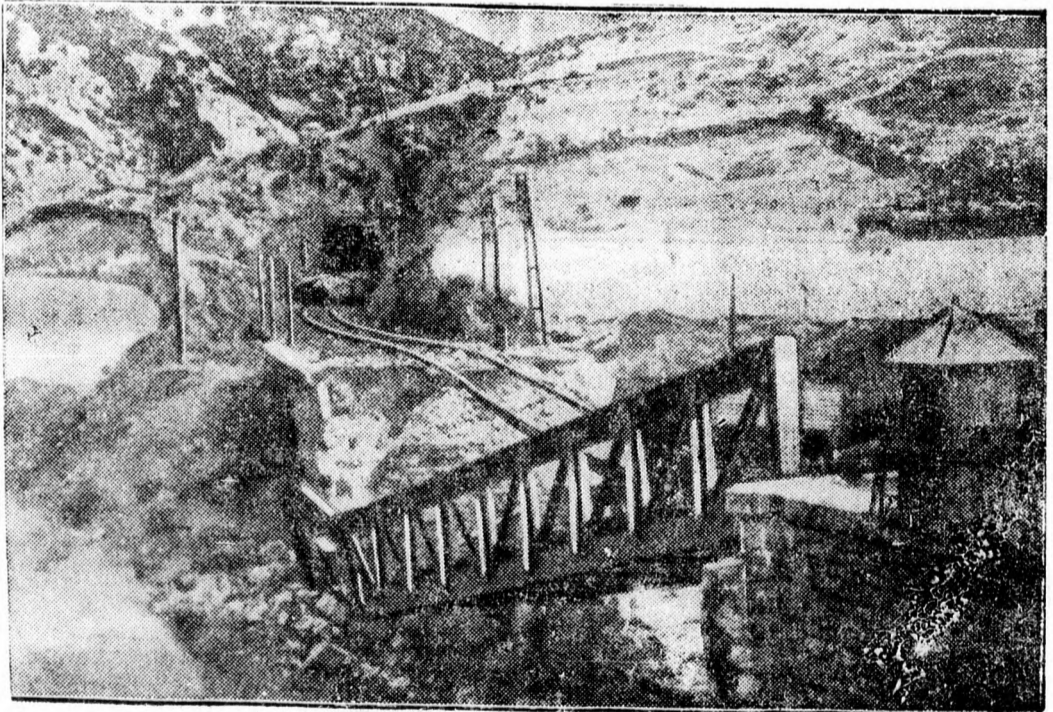
Itt említjük meg, hogy **Hubermann Broniszláv**, a repülőszerencsétlenséget szenvedett hegedűművész váratlanul tüdőgyulladást kapott és állapota válságosra fordult. Hétfő éjjel 11 órakor a művész állapotáról a következő londoni telefonjelentés érkezett: „A nagybeteg **Hubermann Broniszláv** állapotáról kiadott orvosi jelentés hangoztatja, hogy a művész nincs túl az életveszélyen. A csonttörés kezelését a tüdőgyulladás lezajlásáig felfüggesztették.“

Hírek az Izamentéről. **Sighet.** Saját tud. A difteritisz elleni védőoltásokat rövidesen megkezdik a városi főorvos. Oltásra kötelesek állani az 1934-ben született gyermekek. — A sighet-i iparos tanoncotthon 210 köbméter fát kapott a minisztériumtól, melyből 60 köbméter épületfa, a többi tűzifa. — Sigheten a nappali áramszolgáltatást pár nap óta már az új áramfejlesztőgép végzi. Az új dinamó unnepléyes átvétele csütörtökön lesz.

Sighet város főterén épül fel az új görög-keleti és görög katolikus templom. **Sighet.** Saját tud. Mintegy másfél évvel ezelőtt a sighet-i ortodox egyház azzal a kérelemmel fordult Sighet város tanácsához, hogy a város tulajdonát képező Vigadó épületét engedje át az egyház céljaira. Ellenszolgáltatásként a városnak ígérték a város központjában levő ingatlanukat, egymillióöttszáz ezer lei készpénzt és azt, hogy a minisztériumnál kieszközölnék a város részére kétféle millió leit. A tanács annakidején elfogadta a ajánlatot. A napokban azonban újból a tanács elé került az ügy s most úgy döntöttek, hogy megsemmisítik az ajánlatot elfogadó határozatot és a Vigadó helyett a város főterét engedik át az ortodox és görög katolikus román egyházaknak. A városi tanács megsemmisítő határozata illetékes körökben nagy meglepetést váltott ki.

Önkéntes munkaszolgáltatással építik tovább a ciuci turisták suttai melegedőházukat. **Mercurea-Ciuc.** Saját tud. Az E. K. E. ciuci alosztálya néhány évvel ezelőtt melegedőházat épített a Sutfenyő oldalba vágott sziklás hegy és sípálya mellé, melyet csak részben fejeztek be megfelelő anyagi eszközök hiányában. Az épület csak ideiglenesen van befűtve és félfő, hogy az időjárás viszontagságai az alapépítményt is kikezdik. Miután ez alkalommal nincs meg a szükséges fedezet az épület befejezésére, a turistaegyesület elnöksége indítványt tett önkéntes munkaszolgáltatások eszközzésére, melyeket a tagok felváltva végezzenek mindaddig, amíg az épület véglegesen befejeződik. Minden elismerésre méltó megoldás ez, amelyre büszkék lehetnek majd a turistatársulat dérék tagjai.

Az ardeali református egyházkerület vezetői a Székelyföldön. **Odorheiu.** Saját tud. Vásárhelyi János református püspök és neje, gróf Bánffy Miklós, Bethlen Mária, Bethlen Lászlóné, Tavaszgy Sándor dr, Maksay Albert dr, Imreh Lajos dr és mások, fojgó hó 19-én Odorheura érkeznek, hogy résztvegyenek a református nőszövetségi konferencián, amelyeket október 20-24-ig tartanak. A konferenciákat nagyszabású estély fejezi be, amelyen gróf Bánffy Miklós is szerepel.

Visszavonulnak a spanyol vörösek

és hidakat robbantanak fel maguk mögött. Képünk az Asturiában levő Gijon melletti vasúti hidat ábrázolja, amelyet az alagút előtt felrobbantottak

Színes pósta

*

A Hampton Court teniszpályája. A világ legrégebbi teniszpályája minden bizonnyal a Hampton Court-palota teniszpályája, mely ma a brit „Royal Tennis Club” egyik pályája. A pályát 1529-ben építették VIII. Henrik angol király számára, aki kedvelte ezt a játékot. A tenisznek különben a francia királyok közt is több rajongója volt, így IV. Henrik, XIV. Lajos, XV. Lajos. Ezt a játékot a franciák akkor még egyszerűen csak „labda-játéknak” („jeu de paume”) nevezték és abban a korszakban Párizsban 1800 pályán játszották. Ugyanez a játék már az antik Rómában is virágzott „harbastum” néven.

Tuskegeében szobrot emelnek egy négernek. Egy amerikai néger ünnepelt a napokban Alabama állam, egy néger, akinek születése idején, 1864-ben, szülei még rabszolgák voltak. Ez a néger, Carver George dr, jelentős tudós és a növényekkel való kísérletei nagyszerű eredményekkel jártak. Így az amerikai dióból 285 különféle produktumot vont ki; tejet, pudert, borotválkozó krémet, linoleumot, egy olajat, mely enyhíti a polionellitist (a gerincvelő szürkénak gyulladását), stb. Carver dr ezidőszereint egy bizonyos fajta gyapotot akar kitermelni, olyat, mely egyetlen szezon alatt több aratást adjon. Carver dr 1896 óta az alabamai Tuskegeében lakik s a város most szobrot akar neki állítani.

A német papíriparnak sikerült olyan pergamentpapirosot előállítania, amely fényérzékeny áruk csomagolására is alkalmas, mert az ibolyántúli sugarakat nem eresztí át. Sok élelmiszer, pld. a vaj is, szín-, szag- és ízbeli változásokat mutat, ha közönséges pergamentpapirosba csomagolva a világosságon áll. Az új papír felhasználása által az élelmiszereket a fény behatásától meg lehet óvni.

Tizenöt liter vért adott négy év alatt, Giovanni Corbi 46 éves római levélhordó négy év alatt 69 esetben 15 liter vért adott át-ümlésztési célokra. 1936 márciusában három egymásután következő napon rendelkezésre állt, Corbi vére úgy térftak, mint nők részére használható volt, egyébként sem okozott zavart, mert az általános vércsoportokhoz tartozott. Most nagy szolgálatait, amellyel igen sok beteg életét segítette megmenteni, nagy kitüntetést kapott.

Tintaeső Franciaországban. A tüzőtő feokszendő igen ártalmatlan fegyvernek bizonyult a legutóbbi franciaországi tüntetésekkel szemben a rendőrség kezében. A párizsi tömegek ugyanis már egészen megszokták, hogy lefeokszendezték őket, nyáridőben pedig üdítő fürdőként fogadják a kellemesen hűs viz-sugarakat és csak nevetnek, ha le-csöszlik őket. Ezért azután elhatározták, hogy hathatósabb eszközökkel fognak a tömegdemonstrációk ellen küzdeni. Az Amerikában használatos könnyeztető gázzal nem akarják a lobbantó francia közönséget ingerelni, mert ez a gáz szabadon terjed és az ártatlan járókelőknek is kellemetlenségeket okoz. A párizsi rendőrható-ságok legutóbbi ülésén elhatározták tehát, hogy celluloid golyókkal és tintasugarakkal fognak a tüntetők ellen küzdeni. Ezekkel az eszközökkel a rendezőket közvetlenül érhetik el és a járókelőknek nem okoznak kellemetlenségeket. Természetesen azonban a rendőrség tagjai ezután is megtartják fegyvereiket, ezeket azonban csak a legvégső esetekben használhatják.

Pályázati hirdetmény

Kántortanítói állást hirdet a beius-i (jud. Bihar) római katolikus egyházközség. Osztatlan iskola. Fizetés: havi 2700 lei, kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, 10 méter fa és körülbelül 4000 lei stóla. Pályázatok törvényes kellékekkel november 1-ig nyújtandók be a plébánia hivatalhoz.

Római Katolikus Egyházközség.

KÖZGAZDASÁG

Kilencven százalékban elutasították az egészségügyi illetékek megfellebbezését

A Kereskedelmi Testület október 24-iki közgyűlése elé viszik sérelmüket a kiskereskedők

Arad. Saját tud. Az egészségügyi illetékek kivételése a közelmúltban történt meg Arad megyében. A kivettelt illetékek ellen most különösen a kiskereskedők részéről számtalan fellebbezés futott be, amennyiben az illetékek kirovására a hatósági szervek a kereskedők legnagyobb meglepetésére nem az 1932. évi házbérmegállapítások összegét, hanem jóval nagyobb összegeket vettek alapul, másrészt a kormány intézkedésével ellentétben egy százalék helyett három százalékát rótták ki.

A fellebbezések tárgyalását röviddel ezelőtt kellett volna megkezdeni. A tárgyalások megkezdése azonban egész mostanáig halasztást szenvedett, miután a hatóságok nem tudták, hogy mily összetételű bizottságnak áll jogában foglalkozni a fellebbezésekkel. Pelsőbb utasításra végül elhatározták, hogy Aradon tartják a fellebbezéseket. A bizottság egy bíróból és egy megyei egészségügyi tisztviselőből áll. A fellebbezőknek ez természetesen korántsem kedvező, miután a bizottságból hiányzik a kereskedelmi és iparkamara megbízottja, aki eddig hasonló ügyek tárgyalásánál mindenkor helyet kapott. Az eddigi fellebbezések során a felek 90

százalékának kérését elutasították, így a kereskedők nagyrésze nemhogy nyert volna a felfolyamodással, hanem veszített, miután az Aradra utazás tetemes pénzbe került.

A kereskedők most elhatározták, hogy sérelmüket az Arad és Vidéke Fűszerkereskedők Szindikátusa által az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Testület október 24-iki közgyűlése elé viszi s az említett szerven keresztül igyekezik odahatni majd, hogy az általános sérelmeket orvosolják.

Az Arad és Vidéke Fűszerkereskedők Szindikátusa egyébként legutóbbi ülésén más, szintén komoly sérelemmel is foglalkozott. Elhatározta a választmány, hogy tiltakozását jelenti be a pénzügyminiszter azon terve ellen, hogy amennyiben a kormány lemond a kiskereskedők könyvvizetéséről, úgy évi átalányt vet ki a kereskedőkre. Ez a rendelkezés az iparosokra is vonatkozik, ezért a kereskedők szindikátusa az iparosalkulatokkal párhuzamban emlékirattal fordul a minisztériumhoz s minden lehetőt elkövet, hogy az újabb súlyos anyagi tétel kirovásától eltekintsenek.

A számlák bruttó értéke után kell leróni a repülőbélyeget

Bucurestiből jelentik: A nemzeti légügyi alap igazgatósága köriratot bocsátott ki, amelyben figyelmezteti az érdekelteket, hogy

a repülőbélyeget nem a számlák nettó, hanem a bruttó értéke után kell leróni.

Egyben azt is hangsúlyozza, hogy ez a rendszer nemcsak a jövőre érvényes, hanem eddig is ennek az elvnek megfelelően kellett a repülőbélyeget leróni, vagyis az ellenőrzések alkalmával figyelembe kell venni, hogy a cégek eddig is a számlák bruttó értéke után fizették a repülőbélyeget. Mindazok tehát, akik a nettó érték után rótták le a repülőbélyeget,

felelősek ezért és büntetésben részesülnek.

A bucarestii kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy

tiltakozik a fenti körlevél ellen, annál is inkább, mert az eddig bevált kereskedelmi szokványokat dönt meg.

Tudvalevőleg a számlabélyeget is nem a számla bruttó, hanem nettó értéke után róják le. Különösen pedig

tiltakozik az ellen, hogy az említett rendelkezés visszaható erővel bírjon,

mert az egyet jelentene azzal, hogy óriási bírságokat vetnének majd ki a vállalatokra.

Gyümölcskiállítás Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Október 15-én nyílik meg Bucurestiben a gyümölcskiállítás, amely november 15-ig tart. A kiállítást a szövetkezeti minisztérium rendezti a mezőgazdasági kamarák közreműködésével és ez alkalommal az ország minden részéből küldenek gyümölcsmintákat a fővárosba.

Miniszteri engedélyt kötelesek váltani, akik ipari növények magvaival kereskednek

Bucurestiből jelentik: Mindazok a kereskedők, akik lóhere, lucerna, len és hasonló magvak eladásával foglalkoznak, az új törvény értelmében tartóznak a földművelésügyi minisztériumtól megfelelő engedélyt beszerezni. Akinek nincs ilyen engedély, az súlyos büntetésnek teszi ki magát.

A földművelésügyi minisztérium az engedélyeket a mezőgazdasági tanács szakvéleménye alapján adja ki. Az ügyben beérkező megkeresésekben a mezőgazdasági tanács bizottságát küld ki a kereskedőkhöz, hogy az megvizsgálja az illető kereskedő raktárhelyiségeit, meggyőződést szerezzen tökéletességéről és általában a szükséges adatokat, melyeket szakvéleményéhez csatolni kell, beszeresse. A bizottság kiszállításért nem számítanak fel napidíjat.

Letöröljük-e a téli gyümölcsöt az eltartás előtt? A téli gyümölcsöt nem szabad megtörölni. Tisztán kell szedni és akkor feleslegessé válik a törölgetés. Főként az utolsó permétezés nyomait nem szabad eltávolítani, mert ez fokozza az eltarthatóságot és akadályozza a fertőzést. A töröllel eltávolítjuk a gyümölcsök viaszbevonását, ezzel megkönnyítjük a párolgást, vagyis magunk segítjük elő a gyümölcsök korai fonnnyadását. Az amerikaiak az ólomarzenátos permétezesek miatt a téli gyümölcsöt megmossák előbb gyenge savban, majd tiszta vízben. A szárítás után azonban paraffinnal fénnyesítik a gyümölcsöket, vagyis pótolják a lemosott viaszréteget.

Kérjük

új árjegyzékünket

Őszi szállítás

megkezdődött.

Ambrosi, Fischer és Társai

Aiud, Jud. Alba

Katonai jelentkezések sorrendje Oradeán és a megyében

Oradea. Saját tud. A hadügyminiszterium rendelkezéseinek megfelelően a helybeli hadkiegészítő parancsnokság most hozta nyilvánosságra az idej katonai jelentkezések sorrendjét.

A rendelet szövege a következő:

I. Kiknek kell jelentkezni:

1. Az 1931. évi kontingenstől 1910-től bezárólag, valamennyi hadköteles, míg a csendőrök, a tengerészek és határőrök közül az 1933. kontingenstől kezdődőleg.
2. Tartalékos altisztek, akik 55 éves koruk előtt hagyták el a katonaságot.
3. Katonai és polgári mesterek, akik a hadsereg kötelékében állnak.
4. Valamennyi ardeali és basarabiai, akik különböző okok miatt nem voltak beírva a hadsereg névsorába, kötelesek jelentkezni a hadkiegészítő parancsnokságnál, amely alkalomkor magukkal kell hozni a születési bizonyítványukat, román állampolgársági igazolványukat, vagy pedig egy igazolványt arról, hogy nem nyertek idegen állampolgárságot.

II. Nem kell jelentkezni a láttamozásnál:

1935-ös kontingensek valamennyi fegyvernemben, a tengerészek és csendőrök, akik az 1931-es kontingenshez tartoznak, 1934 kontingens-től 1910-ig bezárólag mentesültek. Valamennyi 1909-es kontingensbeli. A családfentartók, ha nem telt el az első jelentkezéstől öt év, nem kötelesek jelentkezni. Az 1934-től 1910-ig bezárólag valamennyi kontingens, amelyeket ebben az évben behívtak fegyvergyakorlatra, 1937 január hó 1-től 1937 november 1-ig, Valamennyi kontingensbeli, akik legális módon nyertek tanulmányhalasztást.

III. Hol kell jelentkezni:

Az 1., 2. és 3. pontban foglaltak az a'bbi utasításban megjelölt helyen kötelesek jelentkezni a kijelölt napon reggel 8 órakor.

2. Ha nem tudna azon a helyen és időben jelentkezni, bármelyik láttamozatási parancsnokságnál is jelentkezhetik. Az E) szabású lívret elbíró hadkötelesek személyesen jelentenek meg a láttamoztatáson katonai bizonyítékaikkal együtt. Akadályoztatás esetén a lívretet a községi bírósági helyőrségi parancsnokság, vagy akármelyik rokon által is elküldhetik.

Nem fogják láttamozni azoknak a lívretjeit és erről nem is fognak bizonyítékokat kiadni, akik E) szabású katonai lívretjük nélkül jelennek meg. A mesterek, specialisták és a szak-

munkások lívretjükkel egyidejűleg diplomájukat és iparigazolványukat is kötelesek magukkal hozni. A gépkocsivezetők sofóri igazolványukat a községek a láttamoztatáson a bírókkal, csendőrökkel, a helyőrségi parancsnokkal kötelesek megjelenni, akiknek kötelességük minden esetről tudni és minden hiányzást igazolni. Valamennyi helyőrségi parancsnok hozza magával az I) szabású ellenőrzési modellt.

IV. Általános intézkedések

A láttamozás ingyenes. A láttamozás mindenkire nézve kötelező. Aki nem fogja láttamoztatni E) szabású lívretjét, azt a katonai törvénykönyv 570. szakasza alapján 15 naptól két hónapig terjedő elzárással büntetik. Valamennyi hadköteles, aki fenti közleményt megkapja, köteles azt kifüggeszteni, terjeszteni és minden rendelkezésükre álló eszközzel az emberek tudomására hozni, hogy mindenki idejében tájékoztatva legyen.

Jelentkezések sorrendje Oradeán

- 1937 nov. 1-én az 1934. évf. A—M belülig.
1937 nov. 2-án az 1934. évf. N—Z-ig.
1937 nov. 3-án az 1933. évf. A—M-ig.
1937 nov. 4-én az 1933. évf. N—Z-ig.
1937 nov. 5-én az 1932. évf. A—M-ig.
1937 nov. 6-án az 1932. évf. N—Z-ig.
1937 nov. 9-én az 1931. évf. A—M-ig.
1937 nov. 10-én az 1931. évf. N—Z-ig.
1937 nov. 11-én az 1930. évf. A—M-ig.
1937 nov. 12-én az 1930. évf. N—Z-ig.

Jelentkezések sorrendje a vidéken

A marghitai járásban. Balce községben november 1-én az Almasul-Marei, november 2-án a Salsábagiul de Barcaui, november 3-án a Satubarbăi, november 4-én a Margine és Ghidai, november 5-én a Suplacul de Barcaui és november 6-án a Balci hadkötelesek katonai igazolványait fogja láttamozni a bizottság.

November 9-én Popesti községben a varzari és borumlacai, november 10-én a Varviz és Voevozi, november 11-én és 12-én a Cuzaci és a spurcani, november 13-án pedig a Puzesti községbe való hadkötelesek katonai igazolványát láttamozza a bizottság.

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ

A hét nagy színházi eseménye: Eltévedt báránycák

Péntektől kezdve három napig játszik Oradeán a Thalia társulat

Folyó hó 15-én, pénteken este ismét megnyitnak a színház kapui: három napig tartó ciklusban mutatja be a Thalia együttese André Birabeau világhírű és nagy port felvert vígjátékát, az Eltévedt báránycák. Összesen háromszor mehet ez a nagyszerű darab, pénteken este 9 órakor, szombaton délután 5 és fél órakor és vasárnap délután 6 órakor, mindenkor rendes helyárrakkal. A szombat és vasárnap délutáni 3 óras előadásokon a Delila szerepel a színház műsorán címszó helyárrakkal.

Az Eltévedt báránycák a Belyárosi Színházban táblas házak mellett több mint százszor került színre.

A szerző biztos kézzel és finom körültekintéssel formálja át ezt az első pillanatban szinte tragikusnak tetsző történetet egy olyan ragyogó vígjátékká, amely minden rércben mosolyt és könnyet csal a néző szemébe. A színházi pénztár már keddtől kezdve árusítja, úgy az Eltévedt Báránycák, mint a Delila előadásaira a jegyeket a rendes pénztári órákon.

THALIA SZÍNHÁZ HÁROMNAPOS VENDÉGTÁJÉKANAK MŰSORA:

Oktober 15., péntek este 9 órakor: **Eltévedt báránycák.** (André Birabeau világhírű vígjátéka. Fényes Alice, Erényi Böske, Paal Magda, Perényi János, Gulácsi László, Tóth Elek, Mészáros Bela Lantos Béla, Szabados Árpád, Deéy Jenő, stb. fellépésével.)

Oktober 16. szombat délután 3 órakor: **Delila.** (Olcsó helyárrakkal.)

Oktober 16. szombat délután 5 és fél órakor: **Eltévedt báránycák.** (Rendes helyárrakkal.)

Oktober 17. vasárnap délután 3 órakor: **Delila.** (Olcsó helyárrakkal.)

Oktober 17. vasárnap délután 6 órakor: **Eltévedt báránycák.** (Bucsu előadás, rendes helyárrakkal.)

A fenti előadásokra a jegyek árusítását már kedden kezdi meg a pénztár.

— **Delila** szombaton és vasárnap délután 3 órakor kerül először színre olcsó helyárrakkal Molnár Ferenc nagyszerű vígjáték újdonsága, mely a bemutatkozó előadásban olyan óriási, minden eddigi fölülmuló sikert aratott. — A Delila mindkét délutáni előadására jegyek már válthatók a színház elővetéji pénztáránál.

SZÜRETI BÁL A REFORMÁTUS OTTHONBAN. A Református Kör október 16-án, szombaton este műsorral egybekötött szüreti mulatságot rendez az Alexandri-utcai Református Otthonban. A gazdag műsort a Református Kör énekkara vezeti be, majd utána a kör műkedvelői a „Harangvirág” című háromfelvonásos vígjátékot adják elő. A rendezőség hangulatos számokról gondoskodik műsor után is a közönség szórakoztatásáról.

A NYOMDÁSZOK OKTÓBER 30-ÁN, SZOMBATON ESTE 9 ÓRAI KEZDETTEL A REF. KULTURPALOTÁBAN RENDEZIK NAGYSZABÁSÚ TÁNCMULATSÁGUKAT, AMELYNEK HANGVERSENY-MŰSORÁN A LISZT FERENC ÉNEK- ÉS ZENEKAR, AZ EPITÓMUNKÁSOK ÉS GUTENBERG DALKÖRÖK MŰVÉSZI DAL- ÉS ZENESZÁMOKAT MUTATNAK BE. BELÉPŐ-DÍJ 25 LEI.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Lakás

Fényképész műterem
forgalmas helyen olcsón kiadó. Értekezni lehet: Gyógyszerár, Oradea, Str. Vlahuta Nr. 46.

Kiadó

4 szobás parkettes összkomfortos uri lakás. Megtekinthető 11—13. Oradea, Strada Holban 44. szám.

Kertvárosban,
villamos megálló közelében 2 szobás modern magánház azonnalra kiadó. Oradea, Str. Cantacuzino 60. Értekezni: Dalba. Telefon 802.

Butorozott szoba
kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13. szám.

2 szobás

előszobás utcai lakás kiadó november 1-re. Oradea, Str. Bratianu No. 52.

Kiadó

október 15-ére különbejárati butorozott szoba, esetleg teljes ellátással is. Ugyanott egy jókarban lévő csikóspor és egy vaskályha eladó. Cim: Oradea, Str. Averescu No. 37.

Kiadó

november 1-re 3 szobás, fürdőszobás udvari lakás, ugyanott egy 2 szobás, Oradea, Ciorgariu-utca 41. szám.

Kiadó

2 szobás mellékhelyiségekkel lakás november 1-re kiadó. Oradea, Str. Bratianu 55.

Utcai háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó. — Utcai butorozott szoba azonnalra kiadó. Oradea, Panjuc Carmen Sylva 6. szám.

Háromszoba
előszoba fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.

Egyszobás
szép lakás kiadó novemberre. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55.

Alkalmazás

Arva urileány
házaspárhoz vagy újránőhöz elmenne, minden munkát vállal. Cim: „Arvaleány” jellegre a kiadóba kérik.

Házvezetőnőnek,
bejárónőnek elmenne övezgvaszony, vidékre is. Burikné, Oradea, Str. Turnatorului 7.

PUHA OLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Caroli 5. szám.

Készül a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Caroli II. No. 5.

Adás-vétel

Jókarban lévő
komplett hálószoba, kápek, ágytakaró, elköltözés miatt eladók. — Oradea, Str. Nic. Zsigai 52. szám.

Jókarban
lévő modern kombinált szekrényt, asztalt, fotelket venni. Cimeket a kiadóba kérek.

Jókarban lévő
2 sötétkék Neumann télikabát 6—8 éves gyerekeknek eladó. Oradea, Str. Bratianu 29. szám.

Jókarban
lévő használt vaskályha öntött és előmelegítő cserépkályhához eladó. Oradea, Strada Andrei Muresan 10. sz.

Eladó
egy jókarban lévő használt gyermek bunda, barna, 7 éves lánycának és egy férfi rövid bőrkabát, Oradea, Str. Vlahuta No. 34.

Használt
téliabát, 14 éves fiúnak eladó. Oradea, Str. Millerand No. 3. I. emelet jobbra.

2 darab
uj nagy, kényelmes valódi marhabőrű, elsőrendű kiállításal készült fotó eladó. Cim: Oradea, Regele Ferdinand 16, emelet.

Egy sötétkék
női télikabát kisebb alakra eladó. Szabó J. Oradea, Str. Gheorghe Lazar No. 5.

Eladó
költözködés miatt sodronybetéttel ágyak, szalongarnitúra nagy tükrökkel, ebédasztal, festmények, márvány mosdó, stb. Oradea, Str. Ciorgariu 15. földszint 1. balra. Megtekinthető délelőtt 10-től 1 óráig.

Egy új télikabát,
2 felöltő, öltönyök, kapok középtermetű férfira eladók. Oradea, Str. Tichindeal No. 18-a

Különféle

Egy rövid
keresztthurosz zongora beáradó. Cim a kiadóban.

Radnai-féle
magyar gyorsírást jutányosan tanítok. — Cim a kiadóban.

Segítség az iszákosság ellen.
Kérjen díjtalan felvilágosítást: dr. Odor „Mária” gyógyszer-tárában, Carani, jud. Timis-Torontai.

Ne járjon
pecsétes ruhában, használjon „Roxitat”. Kapható drogériákban.